

«Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ

Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններ

2020թ. երրորդ եռամսյակի համար

Բանկի ղեկավարության պատասխանատվությունը

«Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ-ի («Բանկ») ղեկավարությունը պատասխանատու է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար, որոնք արժանահավատորեն արտացոլում են Բանկի ֆինանսական վիճակը և ֆինանսական գործունեության արդյունքները բոլոր էական առումներով: Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման տեսանկյունից Բանկի ղեկավարությունը պատասխանատու է.

- հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ընտրության, Խորհրդի կողմից հաստատման և դրա հետևողականորեն կիրառման համար,
- հիմնավորված գնահատումներ և հաշվարկներ կատարելու համար,
- հաշվապահական հաշիվների գրանցումների ճշգրիտ վարման համար,
- ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների պահանջների պահպանման և, շեղումների դեպքում, ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում դրանց բացահայտման համար,
- ֆինանսական հաշվետվություններն անընդհատության հիմունքով պատրաստելու համար, քանի դեռ հանգամանքներն այլ կերպ չեն թելադրում,
- ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված բանկերի ներքին հսկողության իրականացման նվազագույն պայմաններին համապատասխանող արդյունավետ և հուսալի ներքին հսկողության համակարգի մշակման, ներդրման և գործունեության ապահովման համար,
- Բանկի ֆինանսական վիճակի վերաբերյալ ժամանակին և ճշգրիտ տեղեկատվություն ապահովող հաշվապահական հաշվառման գործուն համակարգի ներդրման համար, որը համապատասխանում է ՀՀ օրենսդրությանը և Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին,
- Իր իրավասությունների սահմաններում Բանկի ակտիվների պահպանության, խարդախությունների և անճշտությունների բացահայտման ու կանխման ուղղությամբ միջոցներ ձեռնարկելու համար:

Ռ. Մելքոնյան

Գլխավոր ֆինանսական տնօրեն

Ի.Սեյլանյան

Գլխավոր գործադիր տնօրեն

Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների («ՖՀՄՄ») պահանջների համաձայն:

Ֆինանսական հաշվետվությունները, բոլոր էական առումներով, ճշգրիտ են արտացոլում Բանկի ֆինանսական վիճակը 2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ, ինչպես նաև վերջինիս գործունեության արդյունքներն ու դրամական միջոցների հոսքերը հաշվետու ժամանակաշրջանի համար:

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Ֆինանսական վիճակի մասին
 «30» սեպտեմբերի 2020թ.

«Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ
 ՀՀ, ք.Երևան, Տերյան 66

հազ. ՀՀ դրամ	Ծնթգ.	30.09.2020	31.12.2019թ. (ստուգված)
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	4	26,553,197	39,454,938
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	5	18,170,795	17,278,393
Ներդրումներ պարտքային արժեթղթերում	6	29,136,103	24,456,299
Ներդրումներ բաժնային արժեթղթերում	7	32,119	32,069
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	8	139,020,738	118,921,797
Այլ ակտիվներ	9	11,497,445	7,996,334
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ		574,149	874,025
Հետաձգված հարկային ակտիվներ		468,002	498,067
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	10	3,739,281	4,064,431
Ընդամենը ակտիվներ (տես՝ Ծանոթագրություն 1)		229,191,829	213,576,353
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Պարտավորություններ այլ բանկերին	11	11,115,161	26,457
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	12	163,197,245	162,843,540
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ		400,961	0
Այլ պարտավորություններ	13	10,621,191	9,164,153
Ընդամենը պարտավորություններ		185,334,558	172,034,150
ՄԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
Բաժնետիրական կապիտալ	14	18,434,350	18,434,350
Զբաղիված շահույթ		24,895,725	22,627,633
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումների պահուստ		117,315	111,003
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ		95,450	54,786
Հողի և շենքերի վերագնահատման պահուստ		314,431	314,431
Ընդամենը սեփական կապիտալ		43,857,271	41,542,203
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		229,191,829	213,576,353

Ծանոթագրություն 1՝ Լրացուցիչ տեղեկատվություն Էյչ-Էս-Բի-Սի Խճքի կողմից տրամադրված վարկերի ծավալների վերաբերյալ.

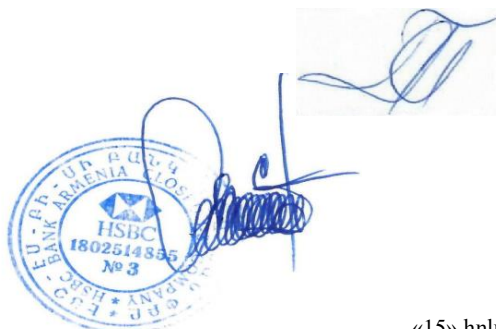
	30.09.2020	31.12.2019
Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ ՓԲ-Էլ-Սի, Լոնդոնի կողմից Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստանի միջնորդությամբ տրամադրված վարկեր	58,469,840	55,589,654
Ընդամենը վարկեր՝ ներառյալ Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ ՓԲ-Էլ-Սի Լոնդոնի կողմից Բանկի միջնորդությամբ տրամադրված վարկերը	197,490,578	174,511,451
Ընդամենը ակտիվներ՝ ներառյալ Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ ՓԲ-Էլ-Սի Լոնդոնի կողմից Բանկի միջնորդությամբ տրամադրված վարկերը	287,661,669	269,166,007

Գլխավոր գործադիր տնօրեն՝

Ի.Սելյանյան

Գլխավոր ֆինանսական տնօրեն՝

Ռ. Մելքոնյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝

«15» հոկտեմբերի 2020թ.

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
 «30» սեպտեմբերի 2020թ.

«Էյչ-Էս-Բի-Մի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ
 ՀՀ, ք.Երևան, Տերյան 66

հազ. ՀՀ դրամ	Ծնթգ.	01.07.20- 30.09.20	01.01.20- 30.09.20	01.07.19- 30.09.19	01.01.19- 30.09.19
Տոկոսային եկամուտ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	15	3,185,124	9,209,429	2,853,234	8,311,479
Այլ նմանատիպ եկամուտ	15	12,260	61,533	13,162	57,298
Տոկոսային ծախս	15	-686,545	-2,050,257	-709,851	-2,167,996
Այլ նմանատիպ ծախս	15	-14,524	-53,605	-23,143	-74,759
Տոկոսային և նմանատիպ եկամտի զուտ շահույթ		2,496,315	7,167,100	2,133,402	6,126,022
Վարկային կորստի պահուստի գծով վերադարձ / (ծախս)		-694,570	-683,263	-589,322	-126,171
Վարկային կորստի պահուստի գծով ծախսից հետո տոկոսային և նմանատիպ եկամտի զուտ շահույթ		1,801,745	6,483,837	1,544,080	5,999,851
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	16	640,655	1,840,471	578,498	1,810,365
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախս	16	-165,000	-479,780	-160,769	-401,065
Չուտ եկամուտ ֆինանսական ածանցյալ գործիքներից		343,007	243,877	83,906	-145,553
Ներդրումներից զուտ եկամուտ		-498	5,083	5,564	2,449
Արտարժույթով առք ու վաճառքից օգուտ հանած վնաս	17	392,134	966,521	199,589	654,294
Այլ գործառնական եկամուտ		19,137	79,953	44,903	363,813
Աշխատակազմի գծով ծախսեր		-958,430	-2,957,492	-1,087,851	-3,212,877
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	18	-1,050,653	-3,482,688	-1,094,378	-3,296,429
Շահույթ մինչև հարկումը		1,022,097	2,699,782	113,542	1,774,848
Շահութահարկի գծով ծախս	19	-150,719	-431,690	-22,990	-367,444
ՇԱՀՈՒՅԹ ՏԱՐՎԱ ՀԱՄԱՐ		871,378	2,268,092	90,552	1,407,404
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք.					
<i>Հորվածներ, որոնք կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>					
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր					
- Տարվա ընթացքում առաջացած զուտ վնաս	19	-4,613	40,664	9,192	-94
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք տարվա համար		-4,613	40,664	9,192	-94
ԸՆԴԱՄՏԵՆԸ ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ ՏԱՐՎԱ ՀԱՄԱՐ		866,765	2,308,756	99,744	1,407,310

Գլխավոր գործադիր տնօրեն՝

Ի.Մելյանյան

Գլխավոր ֆինանսական տնօրեն՝

Ռ. Մկրտչյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝

«15» հոկտեմբերի 2020թ.

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Մեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին
 «30» սեպտեմբերի 2020թ.

«Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ
 ՀՀ, ք.Երևան, Տերյան 66

<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>	Բաժնետիրակ ան կապիտալ	Բաժնետոմս ների վրա հիմնված վճարումնե րի պահուստ	Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆին. ակտիվների վերագնահատման պահուստ	Հողի և շենքերի վերագնահ ատման պահուստ	Չբաշխված շահույթ	Ընդամենը
Մնացորդն առ 1 հունվարի 2019թ.	18,434,350	83,371	52,053	233,772	20,752,161	39,555,707
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	1,407,404	1,407,404
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-94	-	-	-94
Ընդամենը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	-94	-	1,407,404	1,407,310
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ	-	4,524	-	-	-	4,524
Մնացորդն առ 30 սեպտեմբերի 2019թ.	18,434,350	87,895	51,959	233,772	22,159,565	40,967,541
Մնացորդն առ 1 հունվարի 2020թ.	18,434,350	111,003	54,786	314,431	22,627,633	41,542,203
Տարվա շահույթ	-	-	-	-	2,268,092	2,268,092
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	40,664	-	-	40,664
Ընդամենը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	40,664	-	2,268,092	2,308,756
Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ	-	6,312	-	-	-	6,312
Մնացորդն առ 30 սեպտեմբերի 2020թ.	18,434,350	117,315	95,450	314,431	24,895,725	43,857,271

Գլխավոր գործադիր տնօրեն՝

Ի.Սելյանյան

Գլխավոր ֆինանսական տնօրեն՝

Ռ. Մելքոնյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝

«15» հոկտեմբերի 2020թ.

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ
 «30» սեպտեմբերի 2020թ.

«ԷՆՋ-Էս-Բի-Մի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ
 ՀՀ, ք.Երևան, Տերյան 66

հազ. ՀՀ դրամ	01.01.20-30.09.20	01.01.19-30.09.19
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		
Ստացված տոկոսային եկամուտ՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված	8,737,969	7,637,598
Վճարված տոկոս	-2,052,777	-2,321,744
Ստացված կոմիսիոն և այլ վճարներ	1,683,124	1,785,472
Վճարված կոմիսիոն և այլ վճարներ	-449,640	-367,243
Աձանցյալ գործիքներից ստացված եկամուտ	64,203	-171,112
Արտարժույթով կատարված առևտրային գործարքից ստացված եկամուտ	1,050,239	552,107
Ստացված գուտ այլ գործառնական եկամուտ	79,992	314,841
Աշխատակազմի ծախսերի գծով վճարումներ	-3,331,495	-3,290,944
Վճարված վարչական ծախսեր	-2,437,787	-2,204,060
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր՝ նախքան գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները	3,343,828	1,934,915
<i>Ձուտ (աճ)/նվազում</i>		
-Ներդրումներ իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերում	132,896	275,893
-Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-342,652	83,860
-Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-18,163,080	-18,333,999
-Այլ ակտիվներ	-1,068,541	942,444
<i>Ձուտ (աճ)/նվազում</i>		
-Պարտավորություններ այլ բանկերին	11,141,134	-376,738
-Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-2,909,456	7,400,465
-Այլ պարտավորություններ	-441,392	-184,589
(Գործառնական գործունեությամբ օգտագործված)/Գործառնական գործունեությունից ստացված գուտ դրամական միջոցների հոսքեր	-8,307,263	-8,257,749
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ՆԵՐԳՐՈՒՄԱՑԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	-272,067	-1,531,158
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից մուտքեր	250	25,326
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի ձեռքբերում	-22,729,141	-18,538,810
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի մարում	18,709,989	18,027,597
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթերի ձեռքբերում	-7,380,364	-4,809,406
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթերի մարում	6,837,848	6,176,235
Ներդրումային գործունեությամբ օգտագործված գուտ դրամական միջոցների հոսքեր	-4,833,485	-650,216
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	667,988	-587,440
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ (նվազում)/աճ	-12,472,760	-9,495,405
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեսկզբի դրությամբ	38,991,586	42,617,095
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	26,518,826	33,121,690

Գլխավոր գործադիր տնօրեն՝

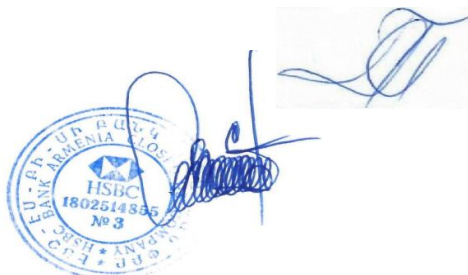
Ի. Սելյանյան

Գլխավոր ֆինանսական տնօրեն՝

Ռ. Մելքոնյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝

«15» հոկտեմբերի 2020թ.

1 Ներածություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են 2020թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ժամանակաշրջանի՝ «Էյչ-Էս-Բի-Սի Բանկ Հայաստան» ՓԲԸ-ի (այսուհետ՝ «Բանկ») գործունեության համար:

Բանկը ստեղծվել և իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում: Այն հանդիսանում է բաժնետիրական ընկերություն՝ բաժնետոմսերով սահմանափակված պատասխանատվությամբ և ստեղծվել է Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ «ՀՀ») օրենսդրությանը համապատասխան:

Բանկի սեփականատերերն են՝ Էյչ-Էս-Բի-Սի Յուրբի Բի Վի (70%) և Ուինգս Իստարվիշմենթ (30%) կազմակերպությունները: 2020թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի մայր կազմակերպությունն է Էյչ-Էս-Բի-Սի Յուրբի Բի Վի-ն: Բանկի վերջնական վերահսկող կողմն է Էյչ-Էս-Բի-Սի Հոլդինգս ՓԲ-Էլ-Սի-ն:

Հիմնական գործունեությունը. Բանկը տրամադրում է ֆինանսական և բանկային ծառայություններ ՀՀ-ում: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի («ՀՀ ԿԲ») կողմից 1995 թվականից տրված բանկային լիցենզիայի հիման վրա:

Բանկն ունի 8 մասնաճյուղ և մեկ գործառնական կենտրոն (2019թ.-ին՝ 8 մասնաճյուղ և մեկ գործառնական կենտրոն): Տարվա ընթացքում Բանկի աշխատակիցների միջին քանակը կազմում էր 356 (2019թ.-ին՝ 392):

Իրավաբանական հասցեն և գործունեության վայրը. Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, 0009, ք.Երևան, Տերյան փողոց 66:

Ներկայացման արժույթ. Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով (դրամ), եթե այլ բան նշված չէ:

2 Բանկի գործառնական միջավայրը

Բանկի հիմնական գործունեության վայրը ՀՀ-ն է: Հետևաբար, Բանկը ենթարկվում է Հայաստանի տնտեսական և ֆինանսական շուկաներին, որոնք բնութագրվում են զարգացող տնտեսություններին հատուկ որոշակի հատկանիշներով: Օրենսդրական, հարկային և կանոնակարգային հիմունքները շարունակում են զարգանալ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների ու տարբեր մեկնաբանումների:

ՀՀ տնտեսական միջավայրի վրա զգալի ազդեցություն է թողնում Ռուսաստանի Դաշնությունում գործարար ակտիվության մակարդակը և Ռուսաստանից դեպի Հայաստան կանխիկի նշանակալի հոսքերը: Հետևաբար գործարար ակտիվության նվազումը, բաժնետոմսերի շուկայի անկայունությունը և Ռուսաստանի Դաշնությունում առկա այլ ռիսկերը կարող են բացասական ազդեցություն ունենալ ՀՀ կորպորատիվ և ֆինանսական հատվածների վրա:

COVID-19-ի արագ տարածումն 2020 թվականի առաջին ամիսների ընթացքում խիստ ազդեցություն է ունեցել աշխարհի բազմաթիվ տնտեսությունների վրա: Մի շարք երկրներում, այդ թվում և Հայաստանում, բիզնեսները հարկադրվել են երկարաժամկետ կամ անորոշ ժամանակով դադարեցնել կամ սահմանափակել գործունեությունը: Վիրուսի տարածման կանխարգելմանն ուղղված միջոցառումները, ներառյալ ճանապարհորդության արգելումը, կարանտինները, սոցիալական հեռավորության պահպանումը և ոչ հիմնական ծառայությունների դադարեցումը, առաջ են բերել բիզնեսների էական խափանումներ, հանգեցնելով տնտեսական աճի դանդաղեցման: Կառավարություններն ու կենտրոնական բանկերը ձեռնարկել են դրամական և հարկաբյուջետային միջամտություններ՝ տնտեսական իրավիճակը կայունացնելու նպատակով: Համաճարակի տևողությունը և ազդեցությունը, ինչպես նաև դրա կանխարգելմանն ուղղված միջոցառումների արդյունավետությունը, այս պահին մնում է անորոշ: Մի շարք հավանական ռիսկային սցենարների հիման վրա կատարված իրացվելիության և կապիտալի ռիսկի մեր վերլուծության արդյունքում, վստահ ենք, որ Բանկը գտնվում է կայուն վիճակում՝ հնարավոր ցնցումներին դիմակայելու համար:

2 Բանկի գործառնական միջավայրը (շարունակություն)

Սույն թվականի սեպտեմբերի 27-ին Կառավարության որոշմամբ Հայաստանի Հանրապետությունում հայտարարվել է ռազմական դրություն և ընդհանուր զորահավաք: Դրանց տևողությունը, ինչպես նաև ազդեցությունը տնտեսության վրա ներկայումս հնարավոր չէ կանխատեսել: Հնարավոր չէ նաև արժանահավատորեն գնահատել ստեղծված իրավիճակի հետևանքները, դրանց ազդեցությունը գալիք ժամանակահատվածների վրա: Մենք շարունակում ենք հետևել իրադրության ընթացքին՝ հնարավոր զարգացումները կանխատեսելու, դրանց ազդեցությունը Բանկի գործունեության վրա մեղմելու նպատակով:

Ֆինանսական շուկան շարունակում է մնալ անկայուն: Այսպիսի գործառնական միջավայրը մեծ ազդեցություն ունի Բանկի գործառնությունների և ֆինանսական վիճակի վրա: Դեկավարությունը ձեռնարկում է անհրաժեշտ միջոցներ Բանկի գործունեության կայունությունն ապահովելու համար: Այդուհանդերձ, ընթացիկ տնտեսական իրավիճակի հետագա հետևանքները դժվար է կանխատեսել, և դեկավարության ընթացիկ ակնկալիքներն ու գնահատականը կարող են տարբերվել փաստացի արդյունքներից:

Ակնկալվող վարկային կորուստը (ԱՎԿ) չափելու համար Բանկն օգտագործում է հիմնավորվող կանխատեսական տեղեկատվությունն, այդ թվում՝ մակրոտնտեսական փոփոխականների կանխատեսումները: Ինչպես ցանկացած տնտեսական կանխատեսման դեպքում, կանխատեսումներն ու դրանց առաջացման հավանականությունը ենթակա են իրենց բնորոշ անորոշության բարձր աստիճանի, ուստի փաստացի արդյունքները կարող են նշանակալիորեն տարբերվել կանխատեսումներից:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Պատրաստման հիմունքները. Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (այսուհետ՝ «ՖՀՄՍ») պահանջներին համապատասխան, սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների սկզբնական ճանաչման, հողի և շենքերի, իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով (ԻԱՇՎՄ) և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով (ԻԱԱՀԱՄ) չափվող ֆինանսական գործիքների: Այս ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ օգտագործվող հաշվապահական հիմնական քաղաքականությունները ներկայացված են ստորև: Այս քաղաքականությունները վերաբերում են ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջաններին, եթե այլ բան նշված չէ:

Ֆինանսական գործիքների դասակարգումը, չափման հիմնական մոտեցումներ. Կախված դասակարգումից ֆինանսական գործիքները չափվում են իրական արժեքով կամ ամորտիզացված արժեքով, ստորև ներկայացված սահմանումներին համապատասխան:

Իրական արժեքն այն գինն է, որը չափման ամսաթվի դրությամբ շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվեր պարտավորության փոխանցման դիմաց: Իրական արժեքի լավագույն ապացույցն է ակտիվ շուկայում գինը: Ակտիվ շուկան այն շուկան է, որում ակտիվի կամ պարտավորության հետ կապված գործարքները տեղի են ունենում բավարար հաճախականությամբ և ծավալով՝ շարունակական հիմունքով գնային տեղեկատվություն տրամադրելու համար: Ակտիվ շուկայում վաճառվող ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը գնահատվում է որպես առանձին ակտիվի կամ պարտավորության գնանշված գնի և կազմակերպության կողմից պահվող քանակի արտադրյալը: Նշված սահմանումը գործում է նույնիսկ այն դեպքում, երբ շուկայի սովորական օրական առք ու վաճառքի ծավալը բավարար չէ պահվող քանակությունը կլանելու համար, և մեկ գործարքում դիրքը վաճառելու հայտի ներկայացումը կարող է ազդել գնորոշվող գնի վրա:

Գնահատման մեթոդները, ինչպիսիք են զեղչված դրամական հոսքերի մոդելները կամ վերջերս կատարված «պարզած ձեռքի հեռավորության գործարքները» կամ ներդրման օբյեկտ հանդիսացող կազմակերպությունների ֆինանսական տվյալների ստացման վրա հիմնված մոդելները, օգտագործվում են որոշելու այն ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը, որոնց համար արտաքին շուկայական գնանշման տեղեկատվությունը հասանելի չէ:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն (շարունակություն)

Իրական արժեքի գնահատումների վերլուծությունը կատարվում է ըստ իրական արժեքի հիերարխիայում մակարդակի հետևյալ կերպ՝ (i) մակարդակ 1՝ չափումներ ակտիվ շուկայում նույնական ակտիվների կամ պարտավորությունների գնանշվող գներով (չճշգրտվող), (ii) մակարդակ 2՝ չափման գնահատման մեթոդներ, որոնցում ակտիվի կամ պարտավորության համար բոլոր էական ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն (գներ) կամ անուղղակիորեն (գների հիման վրա ստացված) դիտելի են, (iii) մակարդակ 3՝ գնահատումներ, որոնք հիմնված չեն բացառապես շուկայի դիտելի տվյալների վրա (այն է՝ գնահատման համար անհրաժեշտ են նշանակալի ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ): Իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների միջև փոխանցումները համարվում են տեղի ունեցած հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Գործարքի հետ կապված ծախսումները լրացուցիչ ծախսումներն են, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական գործիքի ձեռքբերմանը, թողարկմանը կամ օտարմանը: Լրացուցիչ ծախսումն այն ծախսումն է, որը կազմակերպությունը չէր կրի, եթե գործարքը տեղի չունենար: Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառում են գործակալներին (ներառյալ՝ որպես վաճառքի գործակալ հանդես եկող աշխատակիցներին), խորհրդատուներին, միջնորդներին, դիլերներին վճարված միջնորդավճարներն ու կոմիսիոն վճարները, կարգավորող մարմինների և արժեթղթերի փոխանակման գործակալությունների կողմից գանձումները, սեփականության իրավունքի փոխանցման հետ կապված հարկերն ու վճարները: Գործարքի հետ կապված ծախսումները չեն ներառում պարտատուների հավելավճարներն ու զեղչերը, ֆինանսական ծախսերը, ներքին վարչական կամ պահպանման ծախսերը:

Ամորտիզացված արժեքն (ԱԱ) այն գումարն է, որով ֆինանսական գործիքը գնահատվել է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած հիմնական գումարի մարումները, գումարած հաշվեգրված տոկոսները և ֆինանսական ակտիվների համար՝ հանած արժեգրկման վնասի գծով ցանկացած նվազեցում: Հաշվեգրված տոկոսները ներառում են սկզբնական ճանաչման ժամանակ գործարքի հետ կապված հետաձգված ծախսումների և հավելավճարի կամ զեղչի ամորտիզացիան՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Հաշվեգրված տոկոսային եկամուտը և հաշվեգրված տոկոսային ծախսը, ներառյալ հաշվեգրված արժեկտրոնը և ամորտիզացված զեղչը կամ հավելավճարը (ներառյալ՝ առաջացման պահին հետաձգված վճարները, եթե կան այդպիսիք) առանձին չեն ներկայացվում և ներառվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության համապատասխան հոդվածի հաշվեկշռային արժեքում:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը համապատասխան ժամանակահատվածի կտրվածքով տոկոսային եկամտի կամ տոկոսային ծախսի բաշխման այնպիսի մեթոդ է, որը հանգեցնում է հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ կիրառվող հաստատուն պարբերական տոկոսադրույքի (արդյունավետ տոկոսադրույք): Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի կամ համապատասխան դեպքերում ավելի կարճ ժամանակահատվածի համար գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները (չներառելով ապագա վարկային կորուստները) զեղչում է ճշգրիտ մինչև ֆինանսական գործիքի գուտ հաշվեկշռային արժեքը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքը զեղչում է փոփոխական տոկոսադրույք ունեցող գործիքների դրամական միջոցների հոսքերը մինչև հաջորդ տոկոսադրույքի վերագնանշման ամսաթիվը, բացառությամբ այն պարզևավճարի կամ զեղչի, որն արտացոլում է գործիքում սահմանված լողացող տոկոսադրույքի կամ շուկայական դրույքներով չսահմանված այլ փոփոխականների նկատմամբ վարկային սփռեղը: Այդպիսի պարզևավճարները կամ զեղչերն ամորտիզացվում են գործիքի ողջ գործողության ակնկալվող ժամանակահատվածի ընթացքում: Ներկա արժեքի հաշվարկումը ներառում է պայմանագրի կողմերի միջև վճարված կամ ստացված բոլոր վճարները, որոնք արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասն են կազմում: Ակտիվների համար, որոնք սկզբնական ճանաչման ժամանակ գնված կամ ստեղծված արժեգրկված են, արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է վարկային ռիսկի համար, այսինքն՝ սկզբնական ճանաչման ժամանակ այն հաշվարկվում է ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի հիման վրա՝ պայմանագրով սահմանված վճարների փոխարեն:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն (շարունակություն)

Ֆինանսական գործիքների սկզբնական ճանաչում. ԻԱՇՎՄ-ով չափվող Ֆինանսական գործիքները սկզբնապես գրանցվում են իրական արժեքով: Բոլոր այլ ֆինանսական գործիքները սկզբնական ճանաչվում են իրական արժեքով՝ ճշգրտված գործարքի հետ կապված ծախսումներով: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ իրական արժեքը լավագույնս ներկայացվում է գործարքի գնով: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ շահույթը կամ վնասը գրանցվում է միայն այն ժամանակ, երբ կա իրական արժեքի և գործարքի գնի միջև տարբերություն, որը կարող է ապացուցվել միևնույն գործիքում դիտելի ընթացիկ շուկայական այլ գործարքներով կամ գնահատման մեթոդով, որի ելակետային տվյալները ներառում են միայն դիտելի շուկայական տվյալները: Սկզբնական ճանաչումից հետո ԱԱ-ով և ԻԱԱՀԱՄ-ով չափվող պարտքայի գործիքների գծով ճանաչվում է ԱՎԿ՝ անմիջապես հանգեցնելով հաշվապահական վնասի:

Ֆինանսական ակտիվների բոլոր գնումներն ու վաճառքներն այնպիսի պայմանագրի համաձայն, որի պայմանները պահանջում են ակտիվի մատակարարում համապատասխան շուկայում գործող կարգավորմամբ կամ գործարար սովորույթով սահմանված ժամկետի ընթացքում («կանոնավոր կերպով» առք ու վաճառք), գրանցվում են առք ու վաճառքի ամսաթիվով, որն այն ամսաթիվն է, երբ Բանկը պարտավորվում է հանձնել ֆինանսական ակտիվը: Բոլոր այլ գնումները ճանաչվում են, երբ կազմակերպությունը դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվներ – դասակարգումը և հետագա չափումը - չափման կատեգորիաներ. Բանկը դասակարգում է ֆինանսական ակտիվները հետևյալ չափման կատեգորիաներով՝ ԻԱՇՎՄ, ԻԱԱՀԱՄ և ԱԱ: Պարտքային ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը և հետագա չափումը կախված է (i) ակտիվների պորտֆելի կառավարման համար Բանկի բիզնես մոդելից և (ii) ակտիվի գծով դրամական միջոցների հոսքերի բնույթից:

Ֆինանսական ակտիվներ - դասակարգումը և հետագա չափումը - բիզնես մոդել. Բիզնես մոդելն արտացոլում է Բանկի կողմից ակտիվների կառավարման համար կիրառվող մեթոդը՝ դրամական միջոցների հոսքերի գեներացման նպատակով: Արդյոք Բանկի նպատակն է՝ (i) ակտիվներից բացառապես ստանալ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր («ակտիվների պահում՝ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման համար») կամ (ii) պայմանագրով նախատեսված դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրում, և ակտիվների վաճառքի արդյունքում առաջացած դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրում («ակտիվների պահում՝ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման և վաճառքի համար») կամ այն դեպքում, երբ կիրառելի չէ (i)-ը կամ (ii)-ը, ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես «այլ» բիզնես մոդելի մաս և չափվում են ԻԱՇՎՄ-ով:

Բիզնես մոդելը որոշվում է ակտիվների խմբի համար (պորտֆելի մակարդակով), հիմնվելով այն գործունեության բոլոր համապատասխան ապացույցների վրա, որոնք Բանկը մտադիր է իրականացնել գնահատման ամսաթվի դրությամբ առկա պորտֆելի համար սահմանված նպատակին հասնելու համար: Այն գործոնները, որոնք Բանկի կողմից հաշվի են առնվում բիզնես մոդելի սահմանման ժամանակ, ներառում են պորտֆելի նպատակը և կազմը, համապատասխան ակտիվների գծով դրամական հոսքերի ստացման նախկին փորձը, ռիսկերի գնահատման և կառավարման մոտեցումները, ակտիվների եկամտաբերության գնահատման մեթոդները և ղեկավարների վճարման սխեման:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը և հետագա չափումը. դրամական միջոցների հոսքերի բնութագրերը. Եթե բիզնես մոդելը նախատեսում է ակտիվների պահում պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի ստացման կամ պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի և վաճառքի համար, ապա Բանկը գնահատում է, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերն իրենցից ներկայացված են միայն մայր գումարի և տոկոսի վճարումներ (ՄՄԳՏՎ): Պարունակվող ածանցյալ գործիքներով ֆինանսական ակտիվները դիտարկվում են ամբողջ ծավալով՝ որոշելու, արդյոք նրանց դրամական միջոցների հոսքերը համապատասխանում են ՄՄԳՏՎ-ի հատկանիշներին:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն (շարունակություն)

Նման գնահատումն իրականացնելիս Բանկը հաշվի է առնում, թե արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը համապատասխանում են բազային վարկային համաձայնագրին, այսինքն՝ տոկոսները ներառում են միայն վարկային ռիսկի, փողի ժամանակային արժեքի, այլ բազային վարկային ռիսկերի և շահույթի մարժայի փոխհատուցումը:

Այն դեպքերում, երբ պայմանագրային պայմաններն առաջացնում են ռիսկի ենթարկվածություն կամ անկայունություն, որն անհամատեղելի է վարկավորման բազային մեխանիզմի հետ, ֆինանսական ակտիվը դասակարգվում և չափվում է ԻԱՇՎՄ-ով: ՄՄԳՏՎ-ի գնահատումը կատարվում է ակտիվի սկզբնական ճանաչման ժամանակ և հետագայում այն չի վերանայվում:

Ֆինանսական ակտիվներ – վերադասակարգում. Ֆինանսական ակտիվները վերադասակարգվում են միայն այն դեպքում, երբ ամբողջ պորտֆելի կառավարման բիզնես մոդելը փոխվում է: Վերադասակարգումն ունի առաջընթաց ազդեցություն և տեղի է ունենում բիզնես մոդելի փոփոխությանը հաջորդող առաջին հաշվետու ժամանակահատվածից սկսած:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում – ԱՎԿ-ի համար վարկային կորստի պահուստ. Բանկն ԱԱ-ով չափվող և ԻԱԱՀԱՄ-ով չափվող պարտքային գործիքները և վարկային պարտավորությունների և ֆինանսական երաշխիքների պայմանագրերի հետ կապված ԱՎԿ-ն գնահատում է կանխատեսական գնահատման հիման վրա: Բանկը չափում է ԱՎԿ-ն և ճանաչում է վարկային կորուստների պահուստը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: ԱՎԿ-ի չափումն արտացոլում է՝ (i) անկողմնակալ և հավանականությամբ կշռված գումար, որը որոշվում է հնարավոր արդյունքների շրջանակը գնահատելով, (ii) փողի ժամանակային արժեքի և (iii) անցյալի իրադարձությունների, ընթացիկ պայմանների և ապագա պայմանների կանխատեսումների մասին ողջամիտ ու օժանդակ տեղեկությունների միջոցով, որոնք հասանելի են առանց որևէ անհարկի ծախսերի և ջանքերի յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

ԱԱ-ով չափվող պարտքային գործիքները ներկայացված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ հանած ԱՎԿ-ի պահուստի գումարը: Վարկային պարտավորությունների և ֆինանսական երաշխիքների ԱՎԿ-ի գծով ճանաչվում է առանձին պահուստ՝ որպես պարտավորություն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ: ԻԱԱՀԱՄ-ով չափվող պարտքային գործիքների համար ամորտիզացված արժեքի փոփոխությունները, հանած՝ ԱՎԿ-ի գծով պահուստը, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, իսկ հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունները ճանաչվում են այլ համապարփակ արդյունքում՝ որպես չափվող պարտքային գործիքների գծով օգուտներ՝ հանած վնասներ:

Բանկը կիրառում է արժեզրկման եռափուլ մոդել, որը հիմնված է սկզբնական ճանաչումից ի վեր վարկային որակի փոփոխությունների վրա: Ֆինանսական գործիքը, որը սկզբնական ճանաչման ժամանակ արժեզրկված չէ, դասակարգվում է Փուլ 1-ում: Փուլ 1-ում ներառված ֆինանսական ակտիվների ԱՎԿ-ն չափվում է ամբողջ ժամկետի ընթացքում ԱՎԿ-ի՝ այն մասնաբաժնի գումարին հավասար, որն իրենից ներկայացնում է առաջիկա 12 ամիսների կամ մինչև պայմանագրային մարման ժամկետն ընկած հնարավոր դեֆոլտի իրադարձությունների արդյունքը, եթե ժամկետն ավելի կարճ է (12 ամիսների ԱՎԿ): Եթե Բանկը հայտնաբերում է վարկային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, ակտիվը տեղափոխվում է 2-րդ փուլ և դրա ԱՎԿ-ն չափվում է հիմնվելով ԱՎԿ-ի ամբողջ ժամկետի ընթացքի հիման վրա, այսինքն՝ մինչև պայմանագրի ժամկետի ավարտը, սակայն հաշվի առնելով ակնկալվող կանխավճարները, եթե այդպիսիք կան (ԱՎԿ ամբողջ ժամկետի ընթացքում): Եթե Բանկը որոշում է, որ ֆինանսական ակտիվն արժեզրկված է, ֆինանսական ակտիվը տեղափոխվում է 3-րդ փուլ և ԱՎԿ-ն չափվում է որպես ամբողջ ժամկետի ընթացքում ԱՎԿ: Գնված կամ ստեղծված արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար ԱՎԿ-ն միշտ չափվում է որպես ամբողջ ժամկետի ընթացքում ԱՎԿ:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն (շարունակություն)

ԱՎԿ-ների մոդելն օգտագործվում է մեծածախ և մանրածախ վարկային պորտֆելների արժեզրկման պահուստի հաշվարկման համար: Այս մոդելի համաձայն, ֆինանսական գործիքները բաժանվում են երեք ենթապորտֆելի, որոնք այսուհետ կոչվում են փուլեր, կախված գործիքների վարկային ռիսկի նշանակալի աճից՝ սկզբնական ճանաչումից ի վեր: ԱՎԿ պահուստներն ու մեծածախ պորտֆելները հաշվարկվում են 1-ին փուլի և 2-րդ փուլի ֆինանսական գործիքների համար նախատեսված հավաքական մոդելի հիման վրա և անհատական գնահատման հիման վրա՝ 3-րդ փուլի ֆինանսական գործիքների համար, որոնք չեն արժեզրկվել սկզբնական ճանաչման ժամանակ և ձեռք են բերվել կամ առաջացել վարկերի արժեզրկումից: Արժեզրկման հաշվարկը կատարվում է գործիքի մակարդակով:

Մանրածախ ԱՎԿ մեթոդաբանությունն իրականացվում է բոլոր փուլերի համար հավաքական հիմունքներով:

Առաջարկվող մոդելը բաղկացած է երեք փուլերից, որոնք արտացոլում են ֆինանսական գործիքի վատթարացման ընդհանուր պատկերը, որը, ի վերջո, հանգեցնում է պարտավորությունների դեֆոլտի:

- Փուլ 1՝ ոչ արժեզրկված գործիքներ, որոնց համար առկա չէ վարկային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր (որակյալ պորտֆել):
- Փուլ 2՝ ոչ արժեզրկված գործիքներ, որոնց համար առկա է վարկային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր (վատորակ պորտֆել):
- Փուլ 3՝ արժեզրկված գործիքներ, որոնց համար տեղի է ունեցել փաստացի դեֆոլտի իրադարձություն (կամ իրադարձություններ) (արժեզրկված պորտֆել):

Գնված կամ ստեղծված արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար ԱՎԿ-ն միշտ չափվում է որպես ամբողջ ժամկետի ընթացքում ԱՎԿ:

ԱՎԿ-ն պետք է հաշվարկվի, օգտագործելով փոքր պորտֆելի մոտեցումը բոլոր մանրածախ պորտֆելների համար, բացառությամբ վարկային քարտերի պորտֆելից: Վարկային քարտերի համար կիրառվում է միավորված ռիսկի հիման վրա (սեզմենտի մակարդակով) մոտեցում:

Մեծածախ պորտֆելների գծով ԱՎԿ-ի հաշվարկի համար մշակվել է ժամանակի որոշակի պահին դեֆոլտի հավանականության և ժամանակի որոշակի պահին դեֆոլտով պայմանավորված կորստի մոդելավորման երեք մոդել՝ Մուվերեն, Բանկեր և Կորպորատիվ:

Արժեզրկման պահուստը պետք է արտացոլի 12 ամիսների ԱՎԿ-ն կամ ամբողջ ժամանակի ընթացքի ԱՎԿ-ն՝ կախված նրանից, թե ակտիվի վարկային ռիսկը նշանակալի աճել է սկզբնական ճանաչման պահից:

Ֆինանսական ակտիվներ - դուրսգրում. Ֆինանսական ակտիվները դուրս են գրվում ամբողջությամբ կամ մասնակի, երբ Բանկը սպառել է ակտիվների հատուցման գործնական վերականգնման ջանքերը, և եկել է այն եզրակացության, որ առկա չէ հատուցման ողջամիտ ակնկալիք: Դուրսգրումն իրենից ներկայացնում է ապաճանաչման իրադարձություն: Բանկը կարող է դուրս գրել այն ֆինանսական ակտիվները, որոնք դեռ ենթակա են հարկադիր կատարման, երբ Բանկը ձգտում է ձեռք բերել պայմանագրով նախատեսված գումարները, սակայն ողջամիտ ակնկալիքներ այդ հատուցման վերաբերյալ չկան:

Ֆինանսական ակտիվներ - ապաճանաչում. Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ. (ա) ակտիվը մարվել է կամ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցրել են իրենց ուժը կամ (բ) Բանկը փոխանցել է ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի նկատմամբ իրավունքները կամ կնքել է ակտիվների փոխանցման պայմանագիր, միաժամանակ (i) փոխանցելով ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր էական ռիսկերն ու հատույցները կամ (ii) չփոխանցելով և նաև չպահպանելով ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր էական ռիսկերն ու հատույցները, սակայն չպահպանելով նաև ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Վերահսկողությունը համարվում է պահպանված, եթե մյուս կողմը գործնականում չի կարող ակտիվն ամբողջությամբ վաճառել չփոխկապակցված երրորդ կողմի՝ առանց վաճառքի վրա լրացուցիչ սահմանափակումներ դնելու անհրաժեշտության:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն (շարունակություն)

Ֆինանսական ակտիվներ - փոփոխություն. Երբեմն Բանկը վերանայում կամ որևէ այլ կերպ փոփոխում է ֆինանսական ակտիվների պայմանագրային պայմանները: Բանկը գնահատում է, արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի փոփոխությունն էական է, հաշվի առնելով, ի թիվս այլ գործոնների, նաև հետևյալը՝ ցանկացած նոր պայմանագրային պայման, որն էապես ազդում է ակտիվի ռիսկի վրա (օրինակ՝ շահույթի մասնաբաժին կամ սեփական կապիտալի շահութաբերություն), տոկոսադրույքի էական փոփոխություն, արտարժույթի փոփոխություն, նոր գրավ կամ վարկային բարելավում, որը զգալիորեն ազդում է ակտիվի հետ կապված վարկային ռիսկի վրա, կամ վարկի զգալի երկարաձգում, երբ վարկառուն չունի ֆինանսական դժվարություններ:

Եթե փոփոխված պայմաններն էականորեն տարբերվում են, ապա ի սկզբանե ճանաչված ակտիվից դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ իրավունքներն ավարտվում են, և Բանկը ապաճանաչում է սկզբնապես ճանաչված ֆինանսական ակտիվը և ճանաչում է նոր ակտիվն իր իրական արժեքով: Հետագա արժեզրկման հաշվարկի, ինչպես նաև վարկային ռիսկի նշանակալի աճի սահմանման համար՝ վերաբանակցման ամսաթիվը համարվում է սկզբնական ճանաչման ամսաթիվ: Բանկը նաև գնահատում է, արդյոք նոր վարկային կամ պարտքային գործիքը համապատասխանում է ՄՄԳՏՎ-ի չափանիշին: Ի սկզբանե ճանաչված և ապաճանաչված ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և նոր էականորեն փոփոխված ակտիվի իրական արժեքի միջև ցանկացած տարբերություն ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, եթե միայն այդ տարբերության էությունը կապված չէ սեփականատերերի հետ կապիտալ գործարքի հետ:

Այն դեպքում, երբ վերաբանակցումը պայմանավորված է կոնտրագենտի ֆինանսական դժվարություններով և սկզբնապես համաձայնեցված վճարումները կատարելու անհնարինությամբ, Բանկը սկզբնական և վերանայված դրամական միջոցների հոսքերը համեմատում է ակտիվների հետ, անկախ նրանից, թե պայմանագրի փոփոխության արդյունքում ակտիվներից ռիսկերն ու հատույցներն էականորեն տարբերվում են, թե ոչ: Եթե ռիսկերն ու հատույցները չեն փոփոխվում, փոփոխված ակտիվն էապես չի տարբերվում իր սկզբնական ակտիվից և փոփոխությունը չի հանգեցնում ապաճանաչմանը: Բանկը վերահաշվարկում է համախառն հաշվեկշռային արժեքը՝ զեղչելով փոփոխված պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով (վարկի գծով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքով՝ գնված կամ ստեղծված արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար) և ճանաչում է շահույթի կամ վնասի փոփոխությունը շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Ֆինանսական պարտավորություններ - չափման կատեգորիաներ. Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես հետագայում ԱԱ-ով չափվող, բացառությամբ (i) ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք չափվում են ԻԱՇՎՄ-ով. տվյալ դասակարգումը կիրառվում է ածանցյալ ֆինանսական գործիքների, այլ ֆինանսական պարտավորությունների նկատմամբ, որոնք նախորոշվել են որպես այդպիսին սկզբնական ճանաչման ժամանակ; և (ii) ֆինանսական երաշխիքի պայմանագրերի և վարկային պարտավորությունների:

Ֆինանսական պարտավորություններ – ապաճանաչում. Ֆինանսական պարտավորություններն ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարված են (այսինքն, երբ պայմանագրում նշված պարտավորությունը կատարվել է, չեղյալ է հայտարարվել կամ դրա գործողության ժամկետը լրացել է):

Բանկի և նրա սկզբնական պարտատերերի միջև պարտքային գործիքների փոխանակումն էականորեն տարբերվող պայմաններով, ինչպես նաև գոյություն ունեցող ֆինանսական պարտավորությունների պայմանների էական փոփոխությունները հաշվառվում են որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում: Պայմանները զգալիորեն տարբերվում են, եթե դրամական միջոցների հոսքերի զեղչված ներկա արժեքը, համաձայն նոր պայմանների, ներառյալ ցանկացած վճար՝ հանած ցանկացած ստացված վճարներ և զեղչելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, առնվազն 10%-ով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացած դրամական միջոցների հոսքերի զեղչված ներկա արժեքից: Եթե պարտքային գործիքների փոխանակումը կամ պայմանների փոփոխությունը հաշվառվում է որպես մարում, ցանկացած ծախսեր կամ վճարներ ճանաչվում են շահույթ կամ վնաս մարումից:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն (շարունակություն)

Եթե փոխանակումը կամ փոփոխությունը չի հաշվառվում որպես մարում, ցանկացած ծախսեր կամ վճարներ ճշգրտում են պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը ու ամորտիզացվում են փոփոխված պարտավորության մնացած ժամկետի ընթացքում:

Պարտավորությունների փոփոխությունները, որոնք չեն հանգեցնում մարման, հաշվառվում են որպես դատողության փոփոխություն՝ օգտագործելով կուտակային փոխարկման մեթոդն, ընդ որում, ցանկացած շահույթ կամ վնաս ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, եթե հաշվեկշռային արժեքի տարբերության տնտեսական էությունը չի վերաբերում սեփականատերերի հետ կապիտալի գործարքին:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ. Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն այն միավորներն են, որոնք անմիջապես փոխարկելի են կանխիկի որոշակի գումարի և ենթակա են արժեքի փոփոխության ոչ նշանակալի ռիսկի: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են թղթադրամներն ու մետաղադրամները, ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստային ավանդները, անսահմանափակ մնացորդները (ընթացիկ հաշիվները, օվերնայթ տեղաբաշխումները և ՀՀ ԿԲ-ում և այլ բանկերում տեղաբաշխված ավանդներ, որոնց մարման ժամկետը ձեռքբերման օրվանից երեք ամսից պակաս է): Միջոցները, որոնց օգտագործումը սահմանափակվում է սկզբնավորման պահից երեք ամսից ավելի ժամանակահատվածով, չեն հանդիսանում դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ԱԱ-ով, քանի որ (i) դրանք պահվում են պայմանագրով նախատեսված դրամական միջոցների հոսքերը ստանալու նպատակով, և այդ դրամական հոսքերը ՄՄԳՏԿ-ն են, և (ii) դրանք չեն նախորոշվում որպես ԻԱՇՎՄ-ով:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում ներկայացված վճարներն ու մուտքերն իրենցից ներկայացնում են Բանկի դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների փոխանցումները, ներառյալ Բանկում առկա՝ Բանկի գործընկերների ընթացիկ հաշիվներին ծախսագրված կամ կրեդիտագրված գումարները, ինչպիսիք են վարկի հիմնական գումարի կամ տոկոսային եկամտի հավաքագրումը՝ հաճախորդի ընթացիկ հաշվի ծախսագրման միջոցով, տոկոսային վճարները կամ վարկի գումարի տրամադրումը՝ գործընկերոջ ընթացիկ հաշվի կրեդիտագրման միջոցով, ինչը ներկայացնում է դրամական միջոցներ կամ դրանց համարժեքներ՝ գործընկերոջ տեսանկյունից:

ՀՀ ԿԲ-ում պահվող պարտադիր դրամական միջոցներ. ՀՀ ԿԲ-ում պահվող պարտադիր դրամական միջոցները հաշվառվում են ԱԱ-ով և հանդիսանում են ոչ տոկոսակիր պարտադիր պահուստներ, որոնք հասանելի չեն Բանկի ամենօրյա գործառնությունների ֆինանսավորման համար և, հետևաբար, հաշվի չեն առնվում դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների կազմում՝ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության նպատակների համար:

Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ. Բանկերին տրամադրված վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են, երբ Բանկը թղթակից բանկերին տրամադրում է դրամական միջոցներ: Բանկերին տրամադրված վարկերը և փոխատվությունները հաշվարկվում են ԱԱ-ով, երբ (i) դրանք պահվում են պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքման նպատակով, և այդ դրամական հոսքերը հանդիսանում են ՄՄԳՏԿ, և (ii) դրանք չեն նախորոշվել որպես ԻԱՇՎՄ-ով չափվող:

Ներդրումներ պարտքային արժեթղթերում. Բիզնես մոդելի և դրամական միջոցների հոսքերի բնույթի հիման վրա, Բանկը դասակարգում է պարտքային արժեթղթերում ներդրումները որպես ԱԱ-ով, ԻԱԱՀԱՄ-ով և ԻԱՇՎՄ-ով չափվող: Պարտքային արժեթղթերը չափվում են ԱԱ-ով, եթե դրանք պահվում են պայմանագրային դրամական հոսքերի հավաքագրման համար, եթե այդ դրամական միջոցների հոսքերը հանդիսանում են ՄՄԳՏԿ, և եթե դրանք կամավոր նախորոշված չեն որպես ԻԱՇՎՄ-ով՝ հաշվապահական անհամապատասխանություններն էականորեն նվազեցնելու նպատակով:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն (շարունակություն)

Պարտքային արժեթղթերը հաշվառվում են ԻԱԱՀԱՄ-ով, եթե դրանք պահվում են պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը հավաքագրելու և վաճառելու համար, որտեղ այդ դրամական միջոցների հոսքերը ՄՄԳՏՎ-ներ են և վերջիններս նախորոշված չեն որպես ԻԱՇՎՄ-ով չափվող: Այս ակտիվների գծով տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Արժեզրկման պահուստը գնահատվում է օգտագործելով ակնկալվող վարկային կորուստների մոդելը և ճանաչվում է տարվա շահույթում կամ վնասում: Հաշվեկշռային արժեքի բոլոր այլ փոփոխությունները ճանաչվում են այլ համապարփակ արդյունքում: Երբ պարտքային արժեթուղթը ապաճանաչվում է, այլ համապարփակ արդյունքում նախկինում ճանաչված կուտակված օգուտը կամ վնասը վերադասակարգվում է այլ համապարփակ արդյունքից շահույթ կամ վնաս:

Պարտքային արժեթղթերում ներդրումները հաշվառվում են ԻԱՇՎՄ-ում, եթե դրանք չեն համապատասխանում ԱԱ-ի կամ ԻԱԱՀԱՄ-ի չափանիշներին: Բանկը սկզբնական ճանաչման ժամանակ կարող է կատարել նաև ԻԱՇՎՄ-ի անշրջելի ընտրություն, եթե այդ տարբերակի կիրառումն էականորեն նվազեցնում է ֆինանսական ակտիվների և տարբեր հաշվառման հիմքերով ճանաչվող կամ գնահատվող պարտավորությունների միջև հաշվապահական անհամապատասխանությունները:

Ներդրումներ բաժնային արժեթղթերում. Ֆինանսական ակտիվները, որոնք համապատասխանում են թողարկողի տեսանկյունից սեփական կապիտալի սահմանմանն, այսինքն՝ այն գործիքները, որոնք չեն պարունակում դրամական միջոցների վճարման պայմանագրային պարտավորություններ և դրանք վկայում են թողարկողի գուտ ակտիվներում մնացորդային բաժնի նկատմամբ իրավունքի մասին, համարվում են Բանկի կողմից ներդրումներ բաժնային արժեթղթերում:

Ներդրումները բաժնային արժեթղթերում չափվում են ԻԱՇՎՄ-ով, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բանկը նախորոշում է սկզբնական ճանաչման ժամանակ բաժնային ներդրումներն անշրջելիորեն նախորոշել ԻԱԱՀԱՄ-ով: Բանկի քաղաքականությունն է բաժնային արժեթղթերում ներդրումները նախորոշել որպես ԻԱԱՀԱՄ, երբ այդ ներդրումները պահվում են ռազմավարական նպատակների համար, բացառությամբ այն ներդրումները, որոնք նախատեսված են բացառապես շահույթ ստանալու համար: Այն դեպքում, երբ օգտագործվում է ԻԱԱՀԱՄ-ի ընտրությունը, իրական արժեքի շահույթն ու վնասը ճանաչվում է այլ համապարփակ արդյունքում և հետագայում չի վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում, այդ թվում՝ օտարման դեպքում: Արժեզրկման վնասները և դրանց հակադարձումները, եթե այդպիսիք կան, իրական արժեքի այլ փոփոխություններից առանձին չեն չափվում: Շահաբաժինները շարունակում են ճանաչվել շահույթում կամ վնասում, երբ վճարումներ ստանալու Բանկի իրավունքը սահմանվում է, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դրանք ներկայացնում են ներդրումների վերականգնում, այլ ոչ թե հատույց:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ. Հաճախորդներին տրամադրված վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են, երբ Բանկը դրամական միջոցներ է տրամադրում՝ վճարման ենթակա դրամական միջոցները սկզբնավորելու կամ գնելու համար: Բիզնես մոդելի և դրամական միջոցների հոսքերի բնույթի հիման վրա, Բանկը դասակարգում է վարկերը և փոխատվությունները որպես ԱԱ-ով չափվող վարկեր, որոնք պահվում են պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման համար և այդ դրամական միջոցների հոսքերը ներկայացնում են ՄՄԳՏՎ, և վարկեր, որոնք կամավոր նախորոշվում են ԻԱՇՎՄ-ով չափվող:

Արժեզրկման պահուստները որոշվում են կանխատեսական ԱՎԿ մոդելների հիման վրա:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն (շարունակություն)

Բռնագանձված գրավ. Բռնագանձված գրավն իրենից ներկայացնում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվներ, որոնք Բանկի կողմից ձեռք են բերվել ժամկետանց վարկերի մարման նպատակով: Ակտիվները ձեռք բերման ժամանակ սկզբնապես գրանցվում են իրական արժեքով և ներառվում են հիմնական միջոցներում, այլ ֆինանսական ակտիվներում, ներդրումային գույքի կազմում կամ այլ ակտիվների կազմում որպես պաշարներ՝ կախված իրենց բնույթից, ինչպես նաև այդ ակտիվների վերականգնման վերաբերյալ Բանկի մտադրությունից: Հետագայում դրանք վերաչափվում են համապատասխան արժեքով ու հաշվառվում են համաձայն այդ ակտիվների կատեգորիաների հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության:

Վարկ տալու հանձնառություններ. Բանկը թողարկում է վարկեր տալու հանձնառություններ: Այդ հանձնառություններն անհետկանչելի կամ հետկանչելի են միայն էական անբարենպաստ փոփոխության դեպքում: Այդ հանձնառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որը սովորաբար հաստատվում է ստացված գումարով:

Այդ գումարն ամորտիզացվում է գծային մեթոդով հանձնառության ժամկետի ընթացքում, բացառությամբ վարկերի տրամադրման հանձնառությունների, եթե հավանական է, որ Բանկը կնքելու է կոնկրետ վարկային համաձայնագիր և չի ակնկալում վաճառել ստացված վարկն անմիջապես ստանալուց հետո: Նման վարկային հանձնառությունների գծով վճարները հետաձգվում են և սկզբնական ճանաչման ժամանակ ներառվում են վարկի հաշվեկշռային արժեքի մեջ: Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում հանձնառությունները չափվում են ըստ (i) սկզբնական ճանաչման գումարի չամորտիզացված մնացորդի, գումարած (ii) ԱՎԿ-ի մոդելի հիման վրա որոշվող վնասների գծով պահուստի գումարը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հանձնառությունը շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով փոխառություն տրամադրելն է, և այդ դեպքում գնահատումն իրականացվում է այդ երկու գումարներից ավելի բարձր գումարով: Վարկ տալու հանձնառության հաշվեկշռային արժեքն իրենից ներկայացնում է պարտավորություն: Այն պայմանագրերը, որոնք ներառում են ինչպես վարկ, այնպես էլ չստացված հանձնառություն, և այն դեպքում, երբ Բանկը չի կարող տարբերակել ԱՎԿ-ն ըստ վարկի և չստացված հանձնառության բաղադրիչի, չստացված հանձնառության ԱՎԿ-ն ճանաչվում է վարկի գծով արժեզրկման պահուստի հետ միասին:

Երբ համակցված ԱՎԿ-ների գումարը գերազանցում է վարկի համախառն հաշվեկշռային արժեքը, նրանք ճանաչվում են որպես պարտավորություն:

Ֆինանսական երաշխիքներ. Ֆինանսական երաշխիքներն իրենցից ներկայացնում են պայմանագրեր, որոնք պարտավորեցնում են Բանկին կատարել որոշակի վճարումներ, որոնք կփոխհատուցեն երաշխիքի սեփականատիրոջ այն վնասները, որոնք նա կկրեր, եթե առանձին պարտատերն ի վիճակի չլիներ կատարել վճարումները պարտքային գործիքի պայմաններով նախատեսված ժամկետներում: Ֆինանսական երաշխիքները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որը սովորաբար հաստատվում է ստացված գումարով: Այդ գումարն ամորտիզացվում է գծային մեթոդով երաշխիքի ժամկետի ընթացքում: Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, երաշխիքները չափվում են որպես հետևյալ երկու արժեքներից առավելագույնը (i) ակնկալվող կորուստների մոդելով հաշվարկված երաշխավորված մնացորդի գծով արժեզրկման պահուստի գումարը և (ii) սկզբնապես ճանաչված գումարի չամորտիզացված մնացորդը: Բացի այդ, ԱՎԿ-ի պահուստը ճանաչվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում որպես ակտիվ ճանաչված՝ վճարների գծով ստացվելիք գումարների համար:

Կատարման երաշխիքներ. Կատարման երաշխիքներն այն պայմանագրերն են, որոնք տրամադրում են փոխհատուցում, եթե մյուս կողմը չի կատարում պայմանագրային պարտավորությունները: Այդպիսի պայմանագրերը փոխանցում են ոչ ֆինանսական գործունեության ռիսկերն ի հավելումն վարկային ռիսկերի: Կատարման երաշխիքները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որը սովորաբար հաստատվում է ստացված գումարով: Այդ գումարն ամորտիզացվում է գծային մեթոդով երաշխիքի ամբողջ ժամկետի ընթացքում:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն (շարունակություն)

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում կատարման երաշխիքները չափվում են որպես հետևյալ երկու արժեքներից առավելագույնը (i) սկզբնապես ճանաչված գումարի չմաշված մնացորդը և (ii) յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին՝ պայմանագրի մարման գծով ծախսի լավագույն կանխատեսման գումարը: Այն դեպքում, երբ Բանկն ունի պայմանագրային իրավունք դիմելու իր հաճախորդին կատարման երաշխիքի պայմանագրերի գծով վճարված գումարների վերականգնման համար, այդ գումարները կճանաչվեն որպես ակտիվ՝ պարտապանի շահառուին վնասները փոխհատուցման պահին: Այս վճարները ճանաչվում են որպես կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ շահույթում կամ վնասում:

Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր. Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը («ռեպո պայմանագրեր»), որոնք ըստ էության ենթադրում են պարտատիրոջ եկամտաբերության տրամադրումը կոնտրագենտին, հաշվառվում են որպես ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ: Նմանատիպ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի ներքո վաճառվող արժեթղթերը չեն ապաճանաչվում: Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արժեթղթերը վերադասակարգվում են որպես հետգնման դեբիտորական պարտքեր, եթե ստացողն ունի պայմանագրային իրավունք կամ գործառնական ավանդույթի համաձայն իրավունք վաճառել կամ վերագրավադրել արժեթղթերը: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է այլ բանկերին կամ այլ փոխառու միջոցներին վճարվելիք գումարներում:

Վերավաճառքի պայմանագրով («հակադարձ ռեպո պայմանագրեր») ձեռք բերված արժեթղթերը, որոնք ըստ էության տրամադրում են եկամտաբերություն Բանկին, գրանցվում են որպես հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ՝ բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ հոդվածներում ըստ կիրառելիության: Ձեռքբերման և վերավաճառքի գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Արժեթղթերը, որոնք փոխառության են տրվել կոնտրագենտներին ֆիքսված վճարների դիմաց, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում շարունակվում են հաշվառվել իրենց սկզբնական կատեգորիայում, այնքան ժամանակ, որքան գնորդն ունի պայմանագրային կամ ավանդույթի համաձայն իրավունք վաճառել կամ վերագրավադրել արժեթղթերը, որի դեպքում դրանք վերադասակարգվում են և ներկայացվում են առանձին: Ֆիքսված վճարով փոխառությունները չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, այնքան ժամանակ, մինչև դրանք կվաճառվեն երրորդ անձանց, որի դեպքում առքն ու վաճառքը հաշվառվում են առևտրային տարվա շահույթում կամ վնասում արժեթղթերից առաջացած գուտ արդյունք հոդվածում: Այդպիսի արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունն արտացոլվում է իրական արժեքով՝ այլ փոխառու միջոցներ հոդվածում:

Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերի դասակարգման հիման վրա, Բանկը դասակարգում է հետգնման գծով ստացվելիք գումարները հետևյալ չափման կատեգորիաներից մեկում՝ ԱԱ, ԻԱԱՀԱՄ և ԻԱՇՎՄ:

Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ. Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները, բացառությամբ հողի և շենքերի, որոնք արտացոլված են վերագնահատված արժեքով, ինչպես ներկայացված է ստորև:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն (շարունակություն)

Վերագնահատում: Հողը և շենքերը ենթակա են վերագնահատման կանոնավոր հիմունքով: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է վերագնահատման ենթակա հողի և շենքերի իրական արժեքների շարժից: Երբ հողի կամ շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով աճում է, աճը ճանաչվում է որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք՝ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ աճը վերականգնում է նույն ակտիվի շահույթում կամ վնասում ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած նվազումը, ապա այն ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Երբ հողի կամ շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով նվազում է, նվազումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Մակայն եթե այդ նվազումը վերականգնում է նույն ակտիվի սեփական կապիտալում որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած աճը, ապա այն ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Հողի և շենքերի իրական արժեքը գնահատելու համար դեկավարությունն օգտվում է անկախ գնահատող ընկերությունների ծառայություններից: Գնահատող ընկերությունները կիրառում են եկամտային մոտեցումը և համադրելի վաճառքների մոտեցումը՝ կախված տեղեկատվության մատչելիությունից և հուսալիությունից:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում դեկավարությունը գնահատում է, թե արդյոք առկա է հիմնական միջոցների արժեզրկման հայտանիշ: Եթե որևէ նման հայտանիշ գոյություն ունի, դեկավարությունը գնահատում է փոխհատուցվող գումարը, որը որոշվում է որպես հետևյալ երկու արժեքներից առավելագույնը. օգտագործման արժեք և իրական արժեք՝ հանած վաճառքի ծախսերը: Հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը, և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է տարվա շահույթում կամ վնասում այն չափով, որքանով այն գերազանցում է նախկին վերագնահատումից աճը սեփական կապիտալում: Նախորդ տարիներում ակտիվի համար ճանաչված արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, եթե փոփոխություններ են տեղի ունեցել գնահատումներում, որոնք կիրառվել են ակտիվի օգտագործման արժեքը կամ իրական արժեքը՝ հանած վաճառքի ծախսերը որոշելու համար:

Մաշվածություն: Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռք բերման պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Վարձակալված գույքի բարելավումների գծով մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետից և վարձակալության գործողության ժամկետից նվազագույնի ընթացքում: Հողի գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

- շենքեր 20 տարի
- վարձակալված գույքի բարելավումներ մինչև 10 տարի
- սարքավորումներ և հարմարանքներ 4-ից 7 տարի
- օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ Օգտակար կյանքի և հիմքում ընկած վարձակալության ժամկետի նվազագույնը

Ոչ նյութական ակտիվներ: Ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները: Համակարգչային ծրագրերի լիցենզիաների ձեռքբերման կապիտալ ծախսերը ներառում են առանձին ծրագրերի ձեռքբերման և դրանց ներդրման ծախսերը: Ոչ նյութական ակտիվների գծով կատարած հետագա ծախսումները կապիտալացվում են, երբ ավելացնում են այն ակտիվի ապագա տնտեսական օգուտները, որին վերաբերում են: Համակարգչային ծրագրերի զարգացման կամ պահպանման ծախսերը ճանաչվում են որպես ծախս՝ կատարվելու ժամանակ: Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

- համակարգչային ծրագրեր 3-ից 5 տարի
- այլ 10 տարի

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն (շարունակություն)

Բանկի կողմից վարձակալության հաշվառումը՝ որպես վարձակալ. Բանկը վարձակալում է գրասենյակային տարածքներ: Վարձակալության գծով ճանաչվում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և համապատասխան արտավորություն այն ամսաթվի դրությամբ, որում վարձակալված ակտիվը հասանելի է Բանկի օգտագործման համար: Վարձավճարներից յուրաքանչյուրը բաշխվում է պարտավորության և ֆինանսական ծախսի միջև: Ֆինանսական ծախսը ճանաչվում է շահույթ կամ վնասում վարձակալման ժամանակաշրջանում այնպես, որ ցանկացած ժամանակահատվածում պարտավորության մնացած մասի վրա առաջացնի հաստատուն պարբերական տոկոսադրույք: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը ճանաչվում է սկզբնական արժեքով և համաչափ մաշվում է ակտիվի օգտակար կյանքի և վարձակալության տևողության ժամկետներից նվազագույնի ընթացքում:

Վարձակալությունից բխող պարտավորությունները սկզբում չափվում են ներկա արժեքի հիման վրա: Վարձակալության պարտավորությունները ներառում են հետևյալ վարձավճարների գուտ ներկա արժեքը.

- ֆիքսված վճարներ (ներառյալ՝ հիմնական ֆիքսված վճարումները), հանած վարձակալության խթան հանդիսացող ցանկացած դեբիտորական պարտքեր;
- վարձակալության փոփոխական վճար, որը հիմնված է ինդեքսի կամ տոկոսադրույքի վրա;
- վարձակալի կողմից վճարվելիք գումարները մնացորդային արժեքի երաշխիքների ներքո;
- գնման օպցիոնի իրագործման գինը, եթե վարձակալը որոշումտորեն համոզված է, որ այն կիիրագործի, և
- վարձակալության դադարեցման համար տուգանքների վճարումներ, եթե վարձակալության ժամկետը արտացոլում է այդ օպցիոնի իրագործումը վարձակալի կողմից:

Վարձակալության վճարները զեղչվում են՝ օգտագործելով վարձակալության մեջ ներառված տոկոսադրույքը: Եթե այդ տոկոսադրույքը հնարավոր չէ որոշել, ապա օգտագործվում է վարձատուի փոխառության տոկոսադրույքը, որը վարձակալը ստիպված կլինի վճարել նմանատիպ տնտեսական միջավայրում նմանատիպ արժեքով ակտիվի ձեռքբերման համար անհրաժեշտ միջոցները փոխառելու համար, նմանատիպ պայմաններով:

Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով, որը ներառում է հետևյալը.

- վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական չափման գումար;
- ցանկացած վարձավճար, որը կատարվել է վարձակալությունը սկսվելու ամսաթվի դրությամբ կամ դրանից առաջ՝ հանած վարձակալման խթանման համար ստացված ցանկացած վճար;
- ցանկացած սկզբնական ուղղակի ծախս և
- վերականգնման ծախսեր

Որպես բացառություն վերը թվարկվածի, Բանկը հաշվառում է կարճաժամկետ վարձակալությունները՝ վարձավճարները հավասարաչափ ճանաչելով որպես գործառնական ծախս:

Վարձակալության ժամկետը որոշելիս ղեկավարությունը դիտարկում է բոլոր փաստերն ու հանգամանքները, որոնք առաջացնում են վարձակալության երկարաձգման օպցիոնի իրագործելու կամ վարձակալության դադարեցման օպցիոնը չիրագործելու տնտեսական խթանը: Երկարաձգման օպցիոնը (կամ դադարեցման օպցիոններից հետո սկսվող ժամանակահատվածները) ներառվում են վարձակալության ժամկետում միայն այն դեպքում, երբ առկա է խելամիտ համոզվածություն, որ վարձակալությունը երկարաձգվելու է (կամ չի դադարեցվելու):

Գնահատումը վերանայվում է այն դեպքում, երբ էական դեպք կամ հանգամանքների էական փոփոխություն է տեղի ունենում, որն ազդում է այս գնահատման վրա և գտնվում է վարձակալի վերահսկողության շրջանակում:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն (շարունակություն)

Պարտավորություններ այլ բանկերին. Այլ բանկերին վճարվելիք գումարները գրանցվում են այն պահին, երբ ակտիվը կամ դրամական միջոցը տրամադրվում է Բանկին թղթակից բանկերից:

Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ. Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներն ու ավանդները ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ են ֆիզիկական անձանց, պետության կամ կորպորատիվ հաճախորդների նկատմամբ և հաշվառվում են ԱԱ-ով:

Իրական արժեքով՝ շահույթ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ. Սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է նախորոշել որոշակի պարտավորություններ որպես ԻԱՇՎՄ-ով չափվող: Այդպիսի պարտավորությունների օգուտը և վնասը ներկայացվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ իրական արժեքում գումարի փոփոխության, որը պայմանավորված է այդ պարտավորությունների գծով վարկային ռիսկի փոփոխություններով (սահմանվում է որպես շուկայական պայմանների փոփոխության հետ առնչություն չունեցող գումար, որը հանգեցնում է շուկայական ռիսկի առաջացմանը), որոնք արտացոլված են այլ համապարփակ արդյունքում և հետագայում չեն վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում: Եթե նման ներկայացումը չի հանգեցնում հաշվապահական անհամապատասխանությունների առաջացմանը կամ ավելացմանն, ապա այդ դեպքում պարտավորության վարկային ռիսկի փոփոխման հետ կապված օգուտը և վնասը նույնպես ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները ներառում են արտարժույթի փոխարկման պայմանագրեր, ֆորվարդները, սփոթերը և չափվում են իրական արժեքով:

Բոլոր ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվներ իրական արժեքի դրական լինելու դեպքում և որպես պարտավորություններ՝ իրական արժեքի բացասական լինելու դեպքում: Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունները ներառվում են տարվա շահույթում կամ վնասում (եկամուտ՝ հանած ածանցյալ ֆինանսական գործիքներից առաջացած վնասներ):

Շահութահարկ. Շահութահարկը ներկայացվում է ֆինանսական հաշվետվություններում համաձայն օրենսդրության, որն, ըստ էության, գործում է կամ ուժի մեջ է մտել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Շահութահարկի գծով ծախսը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից և ճանաչվում է տարվա շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այն ճանաչվում է այլ համապարփակ եկամտում կամ անմիջապես սեփական կապիտալում, քանի որ վերաբերում է այնպիսի գործարքների, որոնք տվյալ կամ այլ ժամանակաշրջանում ճանաչվում են այլ համապարփակ արդյունքում կամ անմիջապես սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկն այն գումարն է, որը ենթակա է վճարման կամ հարկային մարմիններից փոխհատուցման և վերաբերում է ընթացիկ կամ նախորդ ժամանակաշրջանների հարկվող շահույթներին կամ վնասներին: Հարկվող շահույթի կամ վնասի համար հիմք են հանդիսանում գնահատումները, եթե ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են նախքան համապատասխան հարկային հաշվետվություններ ներկայացնելը: Հարկերը, բացառությամբ շահութահարկի, գրանցվում են վարչական և այլ գործառնական ծախսերում:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվեկշռային պարտավորության մեթոդը առաջիկա ժամանակաշրջաններ փոխանցվող հարկային վնասի և ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակով օգտագործվող ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները և հարկային նպատակով օգտագործվող արժեքները համեմատելիս:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն (շարունակություն)

Հետաձգված հարկը չի գրանցվում այն ժամանակավոր տարբերությունների դեպքում, երբ ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչումը կատարվում է այն գործարքում, որը չի հանդիսանում ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում և որը, սկզբնապես գրանցվելիս, ազդեցություն չունի ո՛չ հաշվապահական, և ո՛չ էլ հարկվող շահույթի վրա: Հետաձգված հարկային մնացորդները չափվում են կիրառելով հարկային դրույքները, որոնք, ըստ էության, գործում են կամ ուժի մեջ են մտել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ և որոնք ակնկալվում է կիրառել այն ժամանակահատվածներում, երբ ժամանակավոր տարբերությունները կհակադարձվեն կամ առաջիկա ժամանակաշրջաններ փոխանցվող հարկային վնասը կօգտագործվի:

Նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների և առաջիկա ժամանակաշրջաններ փոխանցվող հարկային վնասի մասով հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել նվազեցումները:

Պահուստներ պարտավորությունների և վճարների համար. Պարտավորությունների և վճարների գծով պահուստներն անորոշ ժամանակով և գումարով ոչ ֆինանսական պարտավորություններ են: Դրանք հաշվեգրվում են, երբ Բանկը, որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն և հավանական է, որ այդ պարտավորությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, ինչպես նաև հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել պարտավորության գումարը:

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերին ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսերը ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում՝ հարկային հետևանքներից զուտ:

Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Բանկի կարողությունը կարգավորվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակահատվածում, երբ հայտարարվում են:

Տոկոսային եկամտի և ծախսի ճանաչում. Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են բոլոր պարտքային գործիքների համար, հաշվեգրման մեթոդով, շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Այս մեթոդը՝ տոկոսային եկամտի կամ ծախսի կազմում հետաձգում է պայմանագրի կողմ հանդիսացող կողմերի միջև բոլոր վճարված կամ ստացված վճարները, գործարքի հետ կապված ծախսումները և բոլոր այլ հավելավճարներն ու զեղչերը, որոնք արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մաս են կազմում:

Պարտքային գործիքների գծով տոկոսային եկամուտները, որոնք հաշվարկվում են անվանական տոկոսադրույքով, ներկայացված են «Այլ նմանատիպ եկամուտներ» տողում շահույթում կամ վնասում:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մաս կազմող վճարները ներառում են այն սկզբնավորման վճարները, որոնք ստացվել կամ վճարվել են ֆինանսական ակտիվի սկզբնավորման կամ ձեռքբերման կամ ֆինանսական պարտավորության թողարկման հետ առնչություն ունեցող կազմակերպության կողմից (օրինակ, վարկարժանության գնահատման, երաշխիքների կամ գրավի գնահատման և գրանցման, գործիքի պայմանների բանակցման կամ գործարքային փաստաթղթերի մշակման համար վճարներ): Շուկայական տոկոսադրույքով վարկեր սկզբնավորելու համար Բանկի կողմից ստացված հանձնառության վճարները արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մաս են կազմում, եթե հավանական է, որ Բանկը կկնքի հատուկ վարկային համաձայնագիր և չի ակնկալում արդյունքում ստացած վարկը վաճառել սկզբնավորումից կարճ ժամանակահատված հետո: Բանկը՝ վարկ տալու հանձնառությունը չի նախորոշում որպես ԻԱՇՎՄ-ով չափվող ֆինանսական պարտավորություն:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն (շարունակություն)

Գնված կամ ստեղծված արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների արդյունավետ տոկոսադրույքը այն դրույքն է, որը գեղչում է ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերը (ներառյալ՝ սկզբնական ԱՎԿ-ները) սկզբնական ճանաչման ժամանակ իրական արժեքի (սովորաբար ներկայացված է գնման գնով): Արդյունքում արդյունավետ տոկոսադրույքը վարկային ճշգրտված է:

Տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով ֆինանսական ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ, բացառությամբ (i) ֆինանսական ակտիվների, որոնք արժեզրկվել են (Փուլ 3), որոնց համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդն ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ, հանած ԱՎԿ-ների դրույթը և (ii) ֆինանսական ակտիվների, որոնք գնված կամ ստեղծված արժեզրկված են, որոնց համար սկզբնապես արժեզրկումով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ամորտիզացված արժեքի հանդեպ:

Կումիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ. Կումիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտը ճանաչվում է գծային մեթոդով ծառայությունները մատուցելու ժամանակ, երբ հաճախորդը միաժամանակ ստանում և օգտագործում է Բանկի գործունեության արդյունքում առաջացած օգուտները: Այդ եկամուտը ներառում է պարբերաբար առաջացող հաշվի սպասարկման վճարները, հաշվի բաժանորդային վճարները, սպասարկման պրեմիում փաթեթի վճարները և այլն: Փոփոխական վճարները ճանաչվում են միայն այնքանով, որքանով ղեկավարությունն ակնկալում է, որ բարձր հավանական է, որ նշանակալի հակադարձում տեղի չի ունենա:

Այլ կումիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտները ճանաչվում են ժամանակի որոշակի պահի դրությամբ, երբ Բանկը կատարում է իր կատարման պարտականությունները, որպես կանոն, հիմնական գործարքի կատարման ժամանակ: Ստացված կամ ստացման ենթակա կումիսիոն եկամուտներն իրենցից ներկայացնում են գործարքի գին այն ծառայությունների համար, որոնք սահմանված են որպես առանձին կատարման պարտականություններ: Այդ եկամուտը ներառում է հաճախորդի անունից արտարժույթի վաճառքի կամ գնման, վճարային գործարքների կատարման, կանխիկ հաշվարկների, հավաքագրման կամ կանխիկի տրամադրման վճարներ:

Ֆիդուցիար ակտիվներ և պահառուական ծառայություններ. Բանկի կողմից իր անունով, սակայն երրորդ անձանց հաշիվներում պահվող ակտիվները չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Ստացված կամ ստացման ենթակա գումարն իրենից ներկայացնում է ծառայությունների դիմաց վարձատրություն: Այդ վճարները ճանաչվում են ժամանակի ընթացքում, գծային մեթոդով, երբ ծառայությունները մատուցվում են, քանի որ հաճախորդը միաժամանակ ստանում և սպառում է Բանկի կողմից իրականացվող օգուտները: Ֆիդուցիար գործունեությունից առաջացած վճարները ներկայացված են կումիսիոն եկամուտների կազմում:

Արտարժույթի առք ու վաճառք և արտարժույթի փոխարկում: Բանկը, դրամարկղերում և բանկային հաշիվների միջոցով վաճառում և գնում է արտարժույթ, ինչպես նաև կատարում է արտարժույթի փոխանակումներ: Գործարքներն իրականացվում են Բանկի կողմից սահմանված փոխարժեքներով, որոնք տարբերվում են կոնկրետ ամսաթվերին հրապարակված պաշտոնական փոխարժեքներից: Պաշտոնական փոխարժեքների և Բանկի կողմից առաջարկվող փոխարժեքների տարբերությունը ճանաչվում է փոխարժեքային տարբերություններում՝ կոնկրետ կատարման պարտականությունների բավարարման պահին:

Արտարժույթի փոխարկում և արտարժույթով հողվածների ներկայացում. Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթն է ՀՀ դրամը («դրամ»), որը, լինելով ՀՀ ազգային արժույթը, արտացոլում է Բանկի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները ֆունկցիոնալ արժույթով վերահաշվարկվում են այդ օրվա դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված պաշտոնական փոխարժեքով:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն (շարունակություն)

Փոխարժեքային տարբերություններից առաջացած օգուտը և վնասը, որոնք առաջանում են գործարքների մարումից և տարեվերջի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի կողմից հրապարակված պաշտոնական փոխարժեքի՝ Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթով դրամական ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից, ճանաչվում են տարվա շահույթում կամ վնասում (որպես փոխարժեքային զուտ տարբերություններ):

Տարեվերջի փոխարժեքով վերահաշվարկը չի վերաբերում սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հողվածներին:

Իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հողվածները, ներառյալ բաժնային ներդրումները, վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքներով:

Իրական արժեքով չափվող արտարժույթով չափվող ոչ դրամային հողվածների վրա փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը ճանաչվում է իրական արժեքի վերաչափումից օգուտ կամ վնասում:

Արտարժույթով արտահայտված մնացորդների փոխարկման համար կիրառվող փոխարժեքները 2020թ.-ի սեպտեմբերի 30-ին կազմել են 1 ԱՄՆ դոլարի դիմաց 488.41 դրամ (2019թ.-ի դեկտեմբերի 31-ին՝ 479.7 դրամ), 1 Եվրոյի դիմաց 571.78 դրամ (2019թ.-ի դեկտեմբերի 31-ին՝ 537.26 դրամ), 1 Անգլիական ֆունտ ստերլինգի դիմաց 626.63 դրամ (2019թ.-ի դեկտեմբերի 31-ին՝ 629.13 դրամ):

Հաշվանցում. Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլվելով զուտ գումարով, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև հաշվարկը զուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվ իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն: Այդպիսի հաշվանցման իրավունքը (ա) չպետք է պայմանական լինի ապագա իրադարձությունից և (բ) պետք է իրավաբանական ուժ ունենա բոլոր հետևյալ հանգամանքներում՝ (i) բնականոն գործունեության ընթացքում, (ii) դեֆոլտի դեպքում և (iii) անվճարունակության կամ սնանկության դեպքում:

Անձնակազմի ծախսեր և դրանց հետ կապված վճարներ. Աշխատավարձերը, ՀՀ պետական կենսաթոշակային և ապահովագրական հիմնադրամներին կատարվող վճարները, վճարվող տարեկան արձակուրդը, անաշխատունակության արձակուրդը, պարգևավճարները և այլ ոչ դրամային փոխհատուցումները հաշվեգրվում են այն տարվա համար, որի ընթացքում Բանկի աշխատակիցների կողմից մատուցվել են համապատասխան ծառայությունները:

Իրացվելիության տեսանկյունից ֆինանսական դրության ներկայացում. Բանկը չունի հստակ տարանջատվող գործառնությունների ցիկլ, այդ իսկ պատճառով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ընթացիկ և ոչ ընթացիկ ակտիվներն ու պարտավորությունները առանձին ներկայացված չեն: Փոխարենն ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացված են իրենց իրացվելիության կարգով:

Ներկայացման փոփոխություններ. Անհրաժեշտության դեպքում համապատասխան թվերը ճշգրտվում են ընթացիկ տարվա համար գումարների ներկայացմանը համապատասխան:

4 Գրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>	30.09.2020թ.	31.12.2019թ.
Կանխիկը դրամարկղում	3,374,637	4,832,370
ՀՀ ԿԲ-ում դրամական միջոցների մնացորդներ (բացառությամբ պարտադիր պահվող դրամական միջոցների)	21,198,381	24,673,642
ԿԲ-ում պարտադիր պահվող դրամական միջոցներ	145,000	543,500
Այլ բանկերի ընթացիկ հաշիվներ և օվերնայթ տեղաբաշխումներ	1,945,808	9,485,574
Հանած վարկային կորուստների պահուստ	-110,629	-80,148
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	26,553,197	39,454,938

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վարկային որակը՝ 2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ վարկային ռիսկի գնահատումների հիման վրա:

<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>	ՀՀ ԿԲ-ում դրամական միջոցների մնացորդներ, ներառյալ պարտադիր պահուստները	Ընթացիկ հաշիվներ և օվերնայթ տեղաբաշխումներ	Ընդամենը
- Գերազանց մակարդակ	-	1,945,808	1,945,808
- Բավարար մակարդակ	21,343,381	-	21,343,381
Հանած վարկային կորուստների պահուստ	-110,535	-94	-110,629
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ՝ բացառությամբ կանխիկը դրամարկղում	21,232,846	1,945,714	23,178,560

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վարկային որակը՝ 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարկային ռիսկի գնահատումների հիման վրա:

<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>	ՀՀ ԿԲ-ում դրամական միջոցների մնացորդներ, ներառյալ պարտադիր պահուստները	Ընթացիկ հաշիվներ և օվերնայթ տեղաբաշխումներ	Ընդամենը
- Գերազանց մակարդակ	-	9,485,574	9,485,574
- Բավարար մակարդակ	25,217,142	-	25,217,142
Հանած վարկային կորուստների պահուստ	-79,596	-552	-80,148
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ՝ բացառությամբ կանխիկը դրամարկղում	25,137,546	9,485,022	34,622,568

ԱՎԿ-ի չափման նպատակով դրամական միջոցների մնացորդները և դրանց համարժեքները ներառված են Փուլ 1-ում:

ՀՀ ԿԲ-ից դրամական միջոցների պարտադիր մնացորդները ներառում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից վավերացված կանոնների համաձայն հաշվարկված պարտադիր նվազագույն պահուստ: Նման պահուստներից միջոցների դուրս բերումը սահմանափակված չէ, սակայն Բանկը կարող է ենթարկվել տուգանքների, եթե անհրաժեշտ նվազագույն միջին հաշվեկշիռը պարբերաբար չի պահպանվում:

5 Բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ

<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>	30.09.2020թ.	31.12.2019թ.
Տեղաբաշխումներ այլ բանկերում, որոնց մարման ժամկետը ձեռքբերման օրվանից երեք ամսից պակաս է	15,695,344	12,514,695
Հակադարձ ռեպո պայմանագրեր այլ բանկերում, որոնց մարման ժամկետը ձեռքբերման օրվանից երեք ամսից պակաս է	2,476,243	4,764,237
Հանած վարկային կորուստների պահուստ	-792	-539
Ընդամենը բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	18,170,795	17,278,393

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է բանկերին տրված վարկերի և փոխառվածությունների վարկային որակի վերլուծություն 2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ, վարկային ռիսկի գնահատման հիման վրա և բացահայտում է բանկերին տրված վարկերը և փոխառվածությունները երեք փուլով՝ ԱՎԿ չափման նպատակներով:

<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1 (12-ամսյա ԱՎԿ)	Ընդամենը
Տեղաբաշխումներ այլ բանկերում		
- Գերազանց մակարդակ	36,895	36,895
- Բավարար մակարդակ	16,704,438	16,704,438
- Ենթաստանդարտ	1,430,254	1,430,254
Ընդամենը բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ (համախառն հաշվեկշռային արժեք)	18,171,587	18,171,587
Հանած վարկային կորուստների պահուստ	-792	-792
Ընդամենը բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ (հաշվեկշռային արժեք)	18,170,795	18,170,795

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է բանկերին տրված վարկերի և փոխառվածությունների վարկային որակի վերլուծություն 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, վարկային ռիսկի գնահատման հիման վրա և բացահայտում է բանկերին տրված վարկերը և փոխառվածությունները երեք փուլով՝ ԱՎԿ չափման նպատակներով:

<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1 (12-ամսյա ԱՎԿ)	Ընդամենը
Տեղաբաշխումներ այլ բանկերում		
- Գերազանց մակարդակ	8,768	8,768
- Բավարար մակարդակ	13,527,828	13,527,828
- Ենթաստանդարտ	3,742,336	3,742,336
Ընդամենը բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	17,278,932	17,278,932
Հանած վարկային կորուստների պահուստ	-539	-539
Ընդամենը բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ (հաշվեկշռային արժեք)	17,278,393	17,278,393

6 Ներդրումներ պարտքային արժեթղթերում

<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>	30.09.2020թ.	31.12.2019թ.
Պարտքային արժեթղթեր պարտադիր ԻԱՇՎՄ-ով չափվող	326,656	456,900
Պարտքային արժեթղթեր ԻԱԱՀԱՄ-ով	24,201,255	19,947,823
Պարտքային արժեթղթեր ԱԱ-ով	4,608,192	4,051,576
Ընդամենը ներդրումներ պարտքային արժեթղթերում	29,136,103	24,456,299

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է 2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ պարտքային արժեթղթերում ներդրումները՝ ըստ չափման կարգերի և դասերի:

<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>	Պարտքային արժեթղթեր պարտադիր ԻԱՇՎՄ-ով չափվող	Պարտքային արժեթղթեր ԻԱԱՀԱՄ-ով	Պարտքային արժեթղթեր ԱԱ-ով	Ընդամենը
Հայաստանի պետական պարտատոմսեր	326,656	24,201,255	4,612,193	29,140,104
Ընդամենը պարտքային արժեթղթերում ներդրումներն առ 30 սեպտեմբերի 2020թ. (իրական արժեք կամ համախառն հաշվեկշռային արժեք)	326,656	24,201,255	4,612,193	29,140,104
Վարկային կորստի պահուստ	-	-	-4,001	-4,001
Ընդամենը ներդրումներ պարտքային արժեթղթերում (հաշվեկշռային արժեք)	326,656	24,201,255	4,608,192	29,136,103

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պարտքային արժեթղթերում ներդրումները՝ ըստ չափման կարգերի և դասերի:

<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>	Պարտքային արժեթղթեր պարտադիր ԻԱՇՎՄ-ով չափվող	Պարտքային արժեթղթեր ԻԱԱՀԱՄ-ով	Պարտքային արժեթղթեր ԱԱ-ով	Ընդամենը
Հայաստանի պետական պարտատոմսեր	456,900	19,947,823	4,053,641	24,458,364
Ընդամենը պարտքային արժեթղթերում ներդրումներն առ 31 դեկտեմբերի 2019թ. (իրական արժեք կամ համախառն հաշվեկշռային արժեք)	456,900	19,947,823	4,053,641	24,458,364
Վարկային կորստի պահուստ	-	-	-2,065	-2,065
Ընդամենը ներդրումներ պարտքային արժեթղթերում (հաշվեկշռային արժեք)	456,900	19,947,823	4,051,576	24,456,299

ա) Պարտքային արժեթղթեր ԻԱՇՎՄ-ով չափվող

Պարտքային արժեթղթերը, որոնք Բանկի կողմից պարտադիր դասակարգվել են որպես ԻԱՇՎՄ-ով չափվող, իրենցից ներկայացնում են առևտրային արժեթղթեր՝ "վաճառքի համար պահվող" բիզնես մոդելով:

ԻԱՇՎՄ-ով պարտքային արժեթղթերը չափվում են իրական արժեքով, որը նաև արտացոլում է վարկային ռիսկի հետ կապված ցանկացած դուրսգրում, և լավագույնս արտացոլում է Բանկի վարկային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը:

ԻԱՇՎՄ-ով պարտքային արժեթղթերը գրավով ապահովված չեն:

(բ) ԻԱԱՀՎՄ-ով պարտքային արժեթղթեր

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է ԻԱԱՀՎՄ-ով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով վարկային ռիսկի վերլուծությունը 2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ, որոնց համար ԱՎԿ-ների գնահատված պահուստը ճանաչվում է վարկային ռիսկի մակարդակների հիման վրա:

<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1 (12-ամսյա ԱՎԿ)	Ընդամենը
Հայաստանի պետական պարտատուներ		
- Գերազանց մակարդակ	24,139,242	24,139,242
Ընդամենը համախառն հաշվեկշռային արժեք ԱԱ-ով	24,139,242	24,139,242
Գումարած իրական արժեքի ճշգրտումն ԱԱ-ից դեպի իրական արժեք	62,013	62,013
Հաշվեկշռային արժեք (իրական արժեք)	24,201,255	24,201,255
Ընդամենը ԻԱԱՀՎՄ-ով պարտքային արժեթղթերում ներդրումներ (իրական արժեք)	24,201,255	24,201,255

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է ԻԱԱՀՎՄ-ով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով վարկային ռիսկի վերլուծությունը 2019թ.դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, որոնց համար ԱՎԿ-ների գնահատված պահուստը ճանաչվում է վարկային ռիսկի մակարդակների հիման վրա:

<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1 (12-ամսյա ԱՎԿ)	Ընդամենը
Հայաստանի պետական պարտատուներ		
- Գերազանց մակարդակ	19,904,689	19,904,689
Ընդամենը համախառն հաշվեկշռային արժեք ԱԱ-ով	19,904,689	19,904,689
Գումարած իրական արժեքի ճշգրտումն ԱԱ-ից դեպի իրական արժեք	43,134	43,134
Հաշվեկշռային արժեք (իրական արժեք)	19,947,823	19,947,823
Ընդամենը ԻԱԱՀՎՄ-ով պարտքային արժեթղթերում ներդրումներ (իրական արժեք)	19,947,823	19,947,823

ԻԱԱՀՎՄ-ով պարտքային արժեթղթերը գրավով ապահովված չեն:

(գ) ԱԱ-ով պարտքային արժեթղթերում ներդրումներ

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է ԱԱ-ով չափվող պարտքային արժեթղթերի վարկային որակի վերլուծությունը՝ 2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ՝ վարկային ռիսկի մակարդակների հիման վրա, ինչպես նաև դրանց բացահայտումը երեք փուլով՝ ԱՎԿ-ի գնահատման նպատակով:

<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1 (12-ամսյա ԱՎԿ)	Ընդամենը
Հայաստանի պետական պարտատուներ		
- Գերազանց մակարդակ	4,612,193	4,612,193
ԱԱ-ով ընդամենը պարտքային արժեթղթերում ներդրումներ (համախառն հաշվեկշռային արժեք)	4,612,193	4,612,193
Վարկային կորստի պահուստ	-4,001	-4,001
Ընդամենը ներդրումներ պարտքային արժեթղթերում ԱԱ-ով (հաշվեկշռային արժեք)	4,608,192	4,608,192

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է ԱԱ-ով չափվող պարտքային արժեթղթերի վարկային որակի վերլուծությունը՝ 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ վարկային ռիսկի մակարդակների հիման վրա, ինչպես նաև դրանց բացահայտումը երեք փուլով՝ ԱՎԿ-ի գնահատման նպատակով:

<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1 (12-ամսյա ԱՎԿ)	Ընդամենը
Հայաստանի պետական պարտատուներ		
- Գերազանց մակարդակ	4,053,641	4,053,641
ԱԱ-ով ընդամենը պարտքային արժեթղթերում ներդրումներ (համախառն հաշվեկշռային արժեք)	4,053,641	4,053,641
Վարկային կորստի պահուստ	-2,065	-2,065
Ընդամենը ներդրումներ պարտքային արժեթղթերում ԱԱ-ով (հաշվեկշռային արժեք)	4,051,576	4,051,576

ԱԱ-ով պարտքային արժեթղթերը գրավով ապահովված չեն:

7 Ներդրումներ բաժնային արժեթղթերում

<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>	30.09.2020թ.	31.12.2019թ.
ԻԱԱՀԱՄ-ով բաժնային արժեթղթեր	32,074	32,069
Ընդամենը ներդրումներ բաժնային արժեթղթերում	32,074	32,069

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են 2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ բաժնային արժեթղթերում կատարված ներդրումներն՝ ըստ չափման կարգերի և դասերի:

<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>	Բաժնային արժեթղթեր ԻԱԱՀԱՄ-ով	Ընդամենը
<i>Կորպորատիվ արժեթղթեր</i>		
ԱՔՌԱ վարկային բյուրո	19,140	19,140
Արմենիան Քարդ	12,143	12,143
SWIFT	836	836
Ընդամենը ներդրումներ բաժնային արժեթղթերում	32,119	32,119

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բաժնային արժեթղթերում կատարված ներդրումներն՝ ըստ չափման կարգերի և դասերի:

<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>	Բաժնային արժեթղթեր ԻԱԱՀԱՄ-ով	Ընդամենը
<i>Կորպորատիվ արժեթղթեր</i>		
ԱՔՌԱ վարկային բյուրո	19,140	19,140
Արմենիան Քարդ	12,143	12,143
SWIFT	786	786
Ընդամենը ներդրումներ բաժնային արժեթղթերում	32,069	32,069

8 Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ

<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>	30.09.2020թ.	31.12.2019թ.
ԱԱ-ով չափվող հաճախորդների տրված վարկերի և փոխառությունների համախառն հաշվեկշռային արժեք	144,630,726	124,027,402
Հանած վարկային կորստի պահուստ	-5,609,988	-5,105,606
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	139,020,738	118,921,797

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են ԱԱ-ով չափվող հաճախորդներին տրված վարկերն ու փոխառություններն ըստ դասերի՝ առ 2020թ. սեպտեմբերի 30-ը և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ը:

<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>	30.09.2020թ.			31.12.2019թ.		
	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Վարկային կորստի պահուստ	Հաշվեկշռային արժեք	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Վարկային կորստի պահուստ	Հաշվեկշռային արժեք
<i>Երավարանական անձանց տրված վարկեր</i>						
Վարկեր խոշոր ընկերություններին	86,884,229	(2,338,571)	84,545,658	71,429,234	(2,542,799)	68,886,435
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	27,225,888	(3,072,381)	24,153,507	22,378,161	(2,330,441)	20,047,720
<i>Անհատներին տրված վարկեր</i>						
Հիփոթեքային վարկեր	19,534,863	(118,026)	19,416,837	17,241,617	(139,494)	17,102,123
Վարկային քարտեր	1,679,620	(14,926)	1,664,694	1,612,187	(14,058)	1,598,129
Կառուցման վարկեր	1,465,195	(32,332)	1,432,863	981,060	(32,000)	949,060
Ավտոմեքենայի վարկեր	120,420	(384)	120,036	140,047	(442)	139,605
Սպառողական վարկեր	4,818,531	(21,685)	4,796,846	7,132,550	(33,215)	7,099,335
Անհատներին տրված այլ վարկեր	2,901,980	(11,684)	2,890,296	3,112,547	(13,156)	3,099,391
ԱԱ-ով չափվող ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	144,630,726	-5,609,988	139,020,738	124,027,402	-5,105,606	118,921,797

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ԱԱ-ով չափվող հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով վարկային կորստի պահուստի և համախառն հաշվեկշռային արժեքի փոփոխությունները 2020թ. ընթացքում:

	Վարկային կորստի պահուստ			Ընդամենը	Համախառն հաշվեկշռային արժեք			Ընդամենը
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3		Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	
հազ. << դրամ	(12-ամսյա ԱՎԿ)	(ամբողջ ժամկետի ընթացքում ԱՎԿ վարկային ռիսկերի նշանակալի աճի համար)	(ամբողջ ժամկետի ընթացքում ԱՎԿ արժեզրկված)		(12-ամսյա ԱՎԿ)	(ամբողջ ժամկետի ընթացքում ԱՎԿ վարկային ռիսկերի նշանակալի աճի համար)	(ամբողջ ժամկետի ընթացքում ԱՎԿ արժեզրկված)	
Իրավաբանական հաճախորդներին տրված վարկեր								
Առ 1 հունվարի 2020թ.	(1,087,379)	(6,781)	(3,779,082)	(4,873,242)	76,326,304	299,606	16,805,551	93,431,461
<i>Վարկային կորստի գծով ծախսերի վրա ազդեցություն ունեցող ժամանակաշրջանի փոփոխություններ.</i>								
Անցում								
- ամբողջ ժամկետի ընթացքում (1-ին փուլից 2-րդ փուլ)	186,629	(186,629)	-	-	(19,377,376)	19,377,376	-	-
- արժեզրկված (1-ին և 2-րդ փուլից 3-րդ փուլ)	-	-	-	-	-	-	-	-
- 12-ամսյա ԱՎԿ (2-րդ և 3-րդ փուլից 1-ին փուլ)	(5,691)	5,691	-	-	1,577,632	(1,577,632)	-	-
Նոր ստեղծված կամ գնված	(110,521)	-	-	(110,521)	13,015,306	-	-	13,015,306
Ժամանակահատվածում ապաճանակված Փոփոխություններ ԱՎԿ չափման մոդելի դատողությունների մեջ	5,713	893	7,350	13,956	(5,072,266)	(179,956)	(567,999)	(5,820,221)
ԱՎԿ-ի գուտ վերաչափում առաջացած փուլի փոխանցումից	1,084	(95,643)	-	(94,559)	-	-	-	-
Այլ շարժեր	(176,287)	183,634	-	7,347	-	-	-	-
Ընդամենը վարկային կորստի գծով ծախսերի վրա ազդեցություն ունեցող ժամանակաշրջանի փոփոխություններ	457,439	(500,905)	(826,465)	(869,931)	593,918	17,687,596	(888,520)	17,392,994
<i>Վարկային կորստի գծով ծախսերի վրա ազդեցություն ունեցող ժամանակաշրջանի փոփոխություններ</i>								
Պորտֆոլիոներ	-	-	-	-	-	-	-	-
Արտարժույթի փոխարկում և այլ շարժեր	(16,557)	(2,921)	(69,560)	(89,038)	2,267,086	180,064	484,251	2,931,401
Ձեռքի հակադարձում (3-րդ փուլի համար)	-	-	421,260	421,260	-	-	-	-
Առ 30 սեպտեմբերի 2020թ.	(646,497)	(510,607)	(4,253,847)	(5,410,951)	79,187,308	18,167,266	16,401,282	113,755,856
Վարկային կորստի պահուստ								
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3		Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	
հազ. << դրամ	(12-ամսյա ԱՎԿ)	(ամբողջ ժամկետի ընթացքում ԱՎԿ վարկային ռիսկերի նշանակալի աճի համար)	(ամբողջ ժամկետի ընթացքում ԱՎԿ արժեզրկված)	Ընդամենը	(12-ամսյա ԱՎԿ)	(ամբողջ ժամկետի ընթացքում ԱՎԿ վարկային ռիսկերի նշանակալի աճի համար)	(ամբողջ ժամկետի ընթացքում ԱՎԿ արժեզրկված)	Ընդամենը
Անհատներին տրված վարկեր								
Առ 1 հունվարի 2020թ.	(56,043)	(7,830)	(168,492)	(232,365)	29,078,536	106,329	717,280	29,902,145
<i>Վարկային կորստի գծով ծախսերի վրա ազդեցություն ունեցող ժամանակաշրջանի փո.</i>								
Անցում								
- ամբողջ ժամկետի ընթացքում (1-ին փուլից 2-րդ փուլ)	1,340	(1,340)	-	-	(577,933)	577,933	-	-
- արժեզրկված (1-ին և 2-րդ փուլից 3-րդ փուլ)	-	7,106	(7,106)	-	(41)	(134,751)	134,792	-
- 12-ամսյա ԱՎԿ (2-րդ և 3-րդ փուլից 1-ին փուլ)	(72,604)	8,226	64,378	-	614,396	(339,558)	(274,836)	2
Նոր ստեղծված կամ գնված	(11,442)	-	-	(11,442)	7,494,529	-	-	7,494,529
Ժամանակահատվածում ապաճանակված Փոփոխություններ ԱՎԿ չափման մոդելի դատողությունների մեջ	8,196	2,344	3,305	13,845	(2,788,199)	(15,598)	(11,726)	(2,815,523)
ԱՎԿ-ի գուտ վերաչափում առաջացած փուլի փոխանցումից	68,840	(25,159)	(4)	43,677	-	-	-	-
Այլ շարժեր	71,189	(13,991)	-	57,198	-	-	-	-
Ընդամենը վարկային կորստի գծով ծախսերի վրա ազդեցություն ունեցող ժամանակաշրջանի փոփոխություններ	12,065	(6,238)	46,276	52,103	178,201	84,925	(71,061)	192,065
<i>Վարկային կորստի գծով ծախսերի վրա ազդեցություն ունեցող ժամանակաշրջանի փոփոխություններ</i>								
Դորտֆոլիոներ	-	-	36,820	36,820	-	-	(36,820)	(36,820)
Արտարժույթի փոխարկում և այլ շարժեր	(352)	(5)	(55,238)	(55,595)	212,039	51	1,166	213,256
Առ 30 սեպտեմբերի 2020թ.	(44,330)	(14,073)	(140,634)	(199,037)	29,468,776	191,305	610,565	30,270,646

Համախառն հաշվեկշռային արժեքի շարժը չի ներառում հաճախորդներին տրված վարկերի գծով հաշվեկշռված տոկոսագումարների շարժը:

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է ԱԱ-ով չափվող հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառվածությունների գծով վարկային կորստի պահուստի և համախառն հաշվեկշռային արժեքի փոփոխությունները 2019թ. ընթացքում:

հազ. << դրամ	Վարկային կորստի պահուստ			Ընդամենը	Համախառն հաշվեկշռային արժեք			Ընդամենը
	Փուլ 1 (12-ամսյա ԱՎԿ)	Փուլ 2 (ամբողջ ժամկետի ընթացքում ԱՎԿ վարկային ոչսկերի նշանակալի	Փուլ 3 (ամբողջ ժամկետի ընթացքում ԱՎԿ արժեքով)		Փուլ 1 (12-ամսյա ԱՎԿ)	Փուլ 2 (ամբողջ ժամկետի ընթացքում ԱՎԿ վարկային ոչսկերի նշանակալի ան համար)	Փուլ 3 (ամբողջ ժամկետի ընթացքում ԱՎԿ արժեքով)	
Բրավաբանական հաճախորդներին տրված վարկեր								
Առ 1 հունվարի 2019թ.	(674,671)	(485,545)	(5,605,425)	(6,765,641)	53,038,196	8,742,178	24,373,456	86,153,830
<i>Վարկային կորստի գծով ծախսերի վրա ազդեցություն ունեցող ժամանակաշրջանի փոփոխություններ.</i>								
Անցում								
- ամբողջ ժամկետի ընթացքում (1-ին փուլից 2-րդ փուլ)	40,229	(40,229)	-	-	(1,522,157)	1,522,157	-	-
- արժեքով (1-ին և 2-րդ փուլից 3-րդ փուլ)	-	56,527	(56,527)	-	(3,082)	(702,178)	705,260	-
- 12-ամսյա ԱՎԿ (2-րդ և 3-րդ փուլից 1-ին փուլ)	(370,788)	370,788	-	-	5,697,448	(5,697,448)	-	-
Նոր ստեղծված կամ գնված	(599,091)	-	-	(599,091)	49,934,527	-	-	49,934,527
Ժամանակահատվածում ապահանջված	100,155	23,357	1,873,079	1,996,592	(12,721,959)	(2,082,976)	(5,446,351)	(20,251,286)
Փոփոխություններ ԱՎԿ չափման մոդելի դատողությունների մեջ	252,838	63,135	(2,453,475)	(2,137,502)	(17,830,175)	(1,397,021)	(861,546)	(20,088,742)
ԱՎԿ-ի գուտ վերաչափում առաջացած փուլի փոխանցումից	161,396	-	-	161,396	-	-	-	-
Այլ շարժեր	394	-	-	394	-	-	-	-
Ընդամենը վարկային կորստի գծով ծախսերի վրա ազդեցություն ունեցող ժամանակաշրջանի փոփոխություններ	(414,867)	473,579	(636,923)	(578,211)	23,554,602	(8,357,465)	(5,602,638)	9,594,499
<i>Վարկային կորստի գծով ծախսերի վրա ազդեցություն ունեցող ժամանակաշրջանի փոփոխություններ</i>								
Նուրբարումներ	-	-	1,694,211	1,694,211	-	-	(1,694,211)	(1,694,211)
Արտարժույթի փոխարկում և այլ շարժեր	2,159	5,185	58,801	66,145	(266,494)	(85,107)	(271,056)	(622,657)
Զեղյի հակադարձում (3-րդ փուլի համար)	-	-	710,254	710,254	-	-	-	-
Առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	(1,087,379)	(6,781)	(3,779,082)	(4,873,242)	76,326,304	299,606	16,805,551	93,431,461
Անհատներին տրված վարկեր								
Առ 1 հունվարի 2019թ.	(42,452)	(7,238)	(159,053)	(208,743)	23,198,973	126,158	603,384	23,928,515
<i>Վարկային կորստի գծով ծախսերի վրա ազդեցություն ունեցող ժամանակաշրջանի փո.</i>								
Անցում								
- ամբողջ ժամկետի ընթացքում (1-ին փուլից 2-րդ փուլ)	1,325	(1,325)	-	-	(592,929)	592,929	-	-
- արժեքով (1-ին և 2-րդ փուլից 3-րդ փուլ)	4,148	17,717	(21,865)	-	(9,583)	(416,533)	426,116	-
- 12-ամսյա ԱՎԿ (2-րդ և 3-րդ փուլից 1-ին փուլ)	(11,631)	4,132	7,499	-	137,389	(117,717)	(19,672)	-
Նոր ստեղծված կամ գնված	(21,543)	-	-	(21,543)	14,244,711	-	-	14,244,711
Ժամանակահատվածում ապահանջված	6,539	5,058	52,705	64,302	(2,150,925)	(41,330)	(208,304)	(2,400,559)
Փոփոխություններ ԱՎԿ չափման մոդելի դատողությունների մեջ	(58)	(4,672)	(72,007)	(76,737)	(5,713,724)	(36,844)	(59,576)	(5,810,144)
ԱՎԿ-ի գուտ վերաչափում առաջացած փուլի փոխանցումից	7,445	(21,502)	(6)	(14,063)	-	-	-	-
Այլ շարժեր	107	-	-	107	-	-	-	-
Ընդամենը վարկային կորստի գծով ծախսերի վրա ազդեցություն ունեցող ժամանակաշրջանի փոփոխություններ	(13,668)	(592)	(33,674)	(47,934)	5,914,939	(19,495)	138,564	6,034,008
<i>Վարկային կորստի գծով ծախսերի վրա ազդեցություն ունեցող ժամանակաշրջանի փոփոխություններ</i>								
Նուրբարումներ	-	-	24,227	24,227	-	-	(24,227)	(24,227)
Արտարժույթի փոխարկում և այլ շարժեր	77	-	8	85	(35,376)	(334)	(441)	(36,151)
Առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	(56,043)	(7,830)	(168,492)	(232,365)	29,078,536	106,329	717,280	29,902,145

Համախառն հաշվեկշռային արժեքի շարժը չի ներառում հաճախորդներին տրված վարկերի գծով հաշվեկշռված տոկոսագումարների շարժը:

Ստորև ներկայացված է 2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ ամորտիզացված արժեքով գնահատված կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկերի վարկային որակի վերլուծությունը

<i>հազ. << դրամ</i>	Փուլ 1 (12-ամսյա ԱՎԿ)	Փուլ 2 (ամբողջ ժամկետի ընթացքում ԱՎԿ վարկային ռիսկերի նշանակալի աճի համար)	Փուլ 3 (ամբողջ ժամկետի ընթացքում ԱՎԿ արժեզրկված)	Ընդամենը
Վարկեր խաշոր ընկերություններին				
- Գերազանց մակարդակ	2,071,605	-	-	2,071,605
- Բավարար մակարդակ	61,661,662	12,439,500	-	74,101,162
- Ենթաստանդարտ	1,185,431	3,161,452	-	4,346,884
- Արժեզրկված	-	-	6,364,578	6,364,578
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	64,918,699	15,600,952	6,364,578	86,884,229
Վարկային կորստի պահուստ	(521,953)	(403,739)	(1,412,879)	(2,338,571)
Հաշվեկշռային արժեք	64,396,746	15,197,213	4,951,699	84,545,658

Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին

- Գերազանց մակարդակ	181	-	-	181
- Լավ մակարդակ	8	-	-	8
- Բավարար մակարդակ	14,441,235	694,146	-	15,135,381
- Ենթաստանդարտ	-	1,891,630	-	1,891,630
- Արժեզրկված	-	-	10,198,688	10,198,688
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	14,441,424	2,585,776	10,198,688	27,225,888
Վարկային կորստի պահուստ	(124,548)	(106,869)	(2,840,963)	(3,072,381)
Հաշվեկշռային արժեք	14,316,875	2,478,907	7,357,725	24,153,507

Ստորև ներկայացված է 2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ ամորտիզացված արժեքով գնահատված ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի վարկային որակի վերլուծությունը

<i>հազ. << դրամ</i>	Փուլ 1 (12-ամսյա ԱՎԿ)	Փուլ 2 (ամբողջ ժամկետի ընթացքում ԱՎԿ վարկային ռիսկերի նշանակալի աճի համար)	Փուլ 3 (ամբողջ ժամկետի ընթացքում ԱՎԿ արժեզրկված)	Ընդամենը
Հիմնադրային վարկեր				
- Գերազանց մակարդակ	18,992,073	-	-	18,992,073
- Բավարար մակարդակ	-	78,361	-	78,361
- Արժեզրկված	-	-	464,430	464,430
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	18,992,073	78,361	464,430	19,534,863
Վարկային կորստի պահուստ	(14,725)	(3,073)	(100,227)	(118,026)
Հաշվեկշռային արժեք	18,977,347	75,287	364,203	19,416,837

Վարկային քարտեղ

- Գերազանց մակարդակ	118	-	-	118
- Լավ մակարդակ	1,634,750	14,463	-	1,649,213
- Բավարար մակարդակ	-	1	-	1
- Ենթաստանդարտ	-	30,288	-	30,288
- Արժեզրկված	-	-	-	0
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	1,634,868	44,751	0	1,679,620
Վարկային կորստի պահուստ	(7,994)	(6,932)	-	(14,926)
Հաշվեկշռային արժեք	1,626,874	37,820	0	1,664,694

Գառուցման վարկեր				
- Գերազանց մակարդակ	1,309,039	-	-	1,309,039
- Արժեզրկված	-	-	156,156	156,156
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	1,309,039	0	156,156	1,465,195
Վարկային կորստի պահուստ	(928)	-	(31,404)	(32,332)
Հաշվեկշռային արժեք	1,308,112	0	124,751	1,432,863
Ավտոմեքենայի վարկեր				
- Գերազանց մակարդակ	120,420	-	-	120,420
- Լավ մակարդակ	-	-	-	-
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	120,420	0	0	120,420
Վարկային կորստի պահուստ	(384)	-	-	(384)
Հաշվեկշռային արժեք	120,036	0	0	120,036
Մյառադական վարկեր				
- Գերազանց մակարդակ	4,252,114	-	-	4,252,114
- Լավ մակարդակ	544,812	265	-	545,077
- Բավարար մակարդակ	-	18,150	-	18,150
- Ենթաստանդարտ	-	1,552	-	1,552
- Արժեզրկված	-	-	1,638	1,638
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	4,796,926	19,967	1,638	4,818,531
Վարկային կորստի պահուստ	(18,081)	(2,212)	(1,393)	(21,685)
Հաշվեկշռային արժեք	4,778,845	17,756	246	4,796,846
Անհատներին տրված այլ վարկեր				
- Գերազանց մակարդակ	2,815,421	-	-	2,815,421
- Բավարար մակարդակ	-	51,160	-	51,160
- Արժեզրկված	-	-	35,398	35,398
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	2,815,421	51,160	35,398	2,901,980
Վարկային կորստի պահուստ	(2,219)	(1,855)	(7,611)	(11,684)
Հաշվեկշռային արժեք	2,813,203	49,305	27,788	2,890,295

Մտորն ներկայացված է 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ամորտիզացված արժեքով գնահատված կորպորատիվ հաճախորդներին տրված վարկերի վարկային որակի վերլուծությունը

<i>հազ. << դրամ</i>	Փուլ 1 (12-ամսյա ԱՎԿ)	Փուլ 2 (ամբողջ ժամկետի ընթացքում ԱՎԿ վարկային ռիսկերի նշանակալի աճի համար)	Փուլ 3 (ամբողջ ժամկետի ընթացքում ԱՎԿ արժեզրկված)	Ընդամենը
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
- Գերազանց մակարդակ	1,357,847	-	-	1,357,847
- Բավարար մակարդակ	61,060,477	-	-	61,060,477
- Ենթաստանդարտ	2,324,725	300,012	-	2,624,737
- Արժեզրկված	-	-	6,386,173	6,386,173
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	64,743,049	300,012	6,386,173	71,429,234
Վարկային կորստի պահուստ	(893,051)	(6,782)	(1,642,966)	(2,542,799)
Հաշվեկշռային արժեք	63,849,998	293,230	4,743,207	68,886,435

Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին

- Գերազանց մակարդակ	1,528,433	-	-	1,528,433
- Բավարար մակարդակ	10,323,898	-	-	10,323,898
- Ենթաստանդարտ	-	-	-	-
- Արժեզրկված	-	-	10,525,830	10,525,830

Համախառն հաշվեկշռային արժեք 11,852,331 0 10,525,830 22,378,161

Վարկային կորստի պահուստ (194,330) - (2,136,111) (2,330,441)

Հաշվեկշռային արժեք 11,658,001 0 8,389,719 20,047,720

Ստորև ներկայացված է 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ամորտիզացված արժեքով գնահատված ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի վարկային որակի վերլուծությունը

հազ. << դրամ	Փուլ 1 (12-ամսյա ԱՎԿ)	Փուլ 2 (ամբողջ ժամկետի ընթացքում ԱՎԿ վարկային ռիսկերի նշանակալի աճի համար)	Փուլ 3 (ամբողջ ժամկետի ընթացքում ԱՎԿ արժեզրկված)	Ընդամենը
--------------	--------------------------	--	---	----------

Հիփոթեքային վարկեր

- Գերազանց մակարդակ	16,581,552	-	-	16,581,552
- Բավարար մակարդակ	-	70,583	-	70,583
- Արժեզրկված	-	-	589,482	589,482

Համախառն հաշվեկշռային արժեք 16,581,552 70,583 589,482 17,241,617

Վարկային կորստի պահուստ (13,103) (3,164) (123,227) (139,494)

Հաշվեկշռային արժեք 16,568,449 67,419 466,255 17,102,123

Վարկային քարտեր

- Գերազանց մակարդակ	4,031	-	-	4,031
- Լավ մակարդակ	1,589,345	5,683	-	1,595,028
- Ենթաստանդարտ	-	12,111	-	12,111
- Արժեզրկված	-	-	1,017	1,017

Համախառն հաշվեկշռային արժեք 1,593,376 17,794 1,017 1,612,187

Վարկային կորստի պահուստ (9,479) (4,116) (463) (14,058)

Հաշվեկշռային արժեք 1,583,897 13,678 554 1,598,129

Կառուցման վարկեր

- Գերազանց մակարդակ	824,904	-	-	824,904
- Արժեզրկված	-	-	156,156	156,156

Համախառն հաշվեկշռային արժեք 824,904 0 156,156 981,060

Վարկային կորստի պահուստ (595) - (31,405) (32,000)

Հաշվեկշռային արժեք 824,309 0 124,751 949,060

Ավտոմեքենայի վարկեր

- Գերազանց մակարդակ	140,047	-	-	140,047
- Լավ մակարդակ	-	-	-	-

Համախառն հաշվեկշռային արժեք 140,047 0 0 140,047

Վարկային կորստի պահուստ (442) - - (442)

Հաշվեկշռային արժեք 139,605 0 0 139,605

Մպառադական վարկեր

- Գերազանց մակարդակ	6,557,711	-	-	6,557,711
- Լավ մակարդակ	564,514	909	-	565,423
- Բավարար մակարդակ	-	7,885	-	7,885
- Ենթաստանդարտ	-	1,531	-	1,531

Համախառն հաշվեկշռային արժեք 7,122,225 10,325 0 7,132,550

Վարկային կորստի պահուստ (29,970) (3,245) - (33,215)

Հաշվեկշռային արժեք 7,092,255 7,080 0 7,099,335

Անհատներին տրված այլ վարկեր

- Գերազանց մակարդակ	3,051,891	-	-	3,051,891
- Բավարար մակարդակ	-	9,602	-	9,602
- Արժեզրկված	-	-	51,053	51,053

Համախառն հաշվեկշռային արժեք 3,051,891 9,602 51,053 3,112,546

Վարկային կորստի պահուստ (2,454) (368) (10,334) (13,156)

Հաշվեկշռային արժեք 3,049,437 9,234 40,719 3,099,390

Հաճախորդների վարկային պորտֆելում տնտեսական հատվածի ռիսկերի կենտրոնացումը հետևյալն է.

հազ. ՀՀ դրամ	30.09.2020թ.		31.12.2019թ.	
	Գումար	%	Գումար	%
Առևտուր	46,668,516	32	36,228,729	29
Շինարարություն	3,238,413	2	2,019,223	2
Մանրի և խմիչքի արտադրություն	21,099,712	15	19,478,212	16
Մպասարկման ոլորտ	13,155,073	9	11,855,140	10
Էներգետիկայի ոլորտ	8,360,050	6	3,238,947	2
Արդյունաբերություն	14,402,567	10	9,612,583	8
Գյուղատնտեսություն	1,879,527	1	2,416,884	2
Ֆինանսական ոլորտ	2,716,527	2	2,882,577	2
Այլ	2,589,731	2	6,075,100	5
Անհատներին տրված վարկեր	30,520,609	21	30,220,007	24
Ընդամենը հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր և փոխառվածություններ	144,630,726	100	124,027,402	100

9 Այլ ակտիվներ

<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>	30.09.2020թ.	31.12.2019թ.
<i>Այլ ֆինանսական ակտիվներ ԱԱ-ով</i>		
Ակրեդիտիվների գծով ստացվելիք գումարներ	7,638,116	5,598,373
Հաշվեգրված կոմիսիոն գումարներ	346,909	165,701
Էյչ-Էս-Բի-Սի Խմբից ստացվելիք գումարներ	465,707	73,897
Այլ	1,325,617	414,815
Հանած վարկային կորստի պահուստ	(79,484)	(89,731)
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ ԱԱ-ով	9,696,865	6,163,055
<i>Այլ ֆինանսական ակտիվներ ԲԱՇՎՄ-ով</i>		
Արտարժույթի ֆորվարդ գործարքների պայմանագրեր	383,001	159,653
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ ԲԱՇՎՄ-ով	383,001	159,653
<i>Այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ</i>		
Կանխավճարներ	132,060	184,671
Միասնական հարկային հաշիվ	135	91,381
Նյութեր և պաշարներ	35,742	29,356
Բռնագանձված գրավ	1,249,642	1,368,218
Ընդամենը ոչ ֆինանսական ակտիվներ	1,417,579	1,673,626
Ընդամենը այլ ակտիվներ	11,497,445	7,996,334
<p>Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է ԱԱ-ով այլ ֆինանսական ակտիվների վարկային ռիսկի ենթարկվածության վերլուծությունը 2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ:</p>		
<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1 (12-ամսվա ԱՎԿ)	Ընդամենը
Ակրեդիտիվների գծով ստացվելիք գումարներ		
- Բավարար մակարդակ	7,638,116	7,638,116
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	7,638,116	7,638,116
Վարկային կորստի պահուստ	(79,484)	(79,484)
Հաշվեկշռային արժեք	7,558,632	7,558,632
<p>Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է ԱԱ-ով այլ ֆինանսական ակտիվների վարկային ռիսկի ենթարկվածության վերլուծությունը 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:</p>		
<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փուլ 1 (12-ամսվա ԱՎԿ)	Ընդամենը
Ակրեդիտիվների գծով ստացվելիք գումարներ		
- Բավարար մակարդակ	5,598,373	5,598,373
Համախառն հաշվեկշռային արժեք	5,598,373	5,598,373
Վարկային կորստի պահուստ	(89,731)	(89,731)
Հաշվեկշռային արժեք	5,508,642	5,508,642

10 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. ՀՀ դրամ	Հող և շենքեր	Վարձակալված գույքի բարելավումներ	Սարքավորումներ և հարմարանքներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք առ 1 հունվարի 2019թ. Կուտակված մաշվածություն	1,499,918 (301,753)	2,825,426 (2,644,374)	3,887,531 (3,098,742)	4,120,421 (3,570,227)	12,333,296 (9,615,096)
Հաշվեկշռային արժեք առ 1 հունվարի 2019թ.	1,198,165	181,052	788,789	550,194	2,718,200
Վերագնահատում	100,823	-	-	-	100,823
Ավելացումներ	-	2,567	262,167	1,863,734	2,128,468
Օտարումներ/ դուրսգրումներ	-	-	(687,336)	(1,228,411)	(1,915,747)
Մաշվածության և ամորտիզացիայի ծախս	(103,895)	(60,487)	(232,589)	(403,643)	(800,614)
Մաշվածության օտարումներ/ դուրսգրումներ	-	-	685,647	1,147,654	1,833,301
Հաշվեկշռային արժեք առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	1,195,093	123,132	816,678	1,929,528	4,064,431
Սկզբնական արժեք առ 31 դեկտեմբերի 2019թ. Կուտակված մաշվածություն	1,600,741 (405,648)	2,827,993 (2,704,861)	3,462,362 (2,645,684)	4,755,744 (2,826,216)	12,646,840 (8,582,409)
Հաշվեկշռային արժեք առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	1,195,093	123,132	816,678	1,929,528	4,064,431
Ավելացումներ		500	93,148	178,419	272,067
Օտարումներ/ դուրսգրումներ			(85,807)		(85,807)
Մաշվածության և ամորտիզացիայի ծախս	(84,874)	(45,765)	(183,463)	(283,115)	(597,217)
Մաշվածության օտարումներ/ դուրսգրումներ			85,807		85,807
Հաշվեկշռային արժեք առ 30 սեպտեմբերի 2020թ.	1,110,219	77,867	726,363	1,824,832	3,739,281
Սկզբնական արժեք առ 30 սեպտեմբերի 2020թ. Կուտակված մաշվածություն	1,600,741 (490,522)	2,828,493 (2,750,626)	3,469,703 (2,743,340)	4,934,163 (3,109,331)	12,833,100 (9,093,819)
Հաշվեկշռային արժեք առ 30 սեպտեմբերի 2020թ.	1,110,219	77,867	726,363	1,824,832	3,739,281

11 Պարտավորություններ այլ բանկերին

<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>	30.09.2020թ.	31.12.2019թ.
Այլ բանկերի ընթացիկ հաշիվներ, օվերնայթ տեղաբաշխումներ և վարկեր	11,115,161	19,553
Ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված միջոցներ	0	6,904
Ընդամենը բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	11,115,161	26,457

12 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>	30.09.2020թ.	31.12.2019թ.
Ընթացիկ հաշիվներ		
- Անհատներ	53,158,293	48,189,880
- Իրավաբանական անձիք	40,463,254	42,209,534
Ժամկետային ավանդներ		
- Անհատներ	60,562,217	62,621,473
- Իրավաբանական անձիք	8,962,233	9,731,495
- Այլ	51,248	91,158
Ընդամենը հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	163,197,245	162,843,540

13 Այլ պարտավորություններ

<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>	30.09.2020թ.	31.12.2019թ.
<i>Այլ ֆինանսական պարտավորություններ ԱԱ-ով</i>		
Ակրեդիտիվների գծով վճարվելիք գումարներ	7,638,117	5,598,373
Էյչ-Էս-Բի-Սի Խմբին վճարվելիք գումարներ	1,127,114	934,699
Վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ	618,444	910,848
Հաշվեգրված ծախսեր	66,233	87,273
Վարկային կորստի պահուստ	56,947	80,073
Այլ	54,421	56,809
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ ԱԱ-ով	9,561,275	7,668,075
<i>Այլ ֆինանսական պարտավորությունները պարտադիր ԻԱՇՎՄ-ով</i>		
Արտարժույթի ֆորվարդ գործարքների պայմանագրեր	56,665	10,100
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ ԻԱՇՎՄ-ով	56,665	10,100

Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ

Աշխատակիցների գծով հաշվեգրված ծախսեր	616,527	1,052,598
Պայմանագրային պարտավորություն - Հետաձգված եկամուտներ	212,211	202,076
Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամին վճարվելիք գումարներ	63,257	55,275
Կրեդիտորական պարտքեր հարկերի գծով	106,416	136,629
Ստացված կանխավճարներ	4,840	39,400

Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	1,003,251	1,485,978
--	------------------	------------------

Ընդամենը այլ պարտավորություններ	10,621,191	9,164,153
---------------------------------	-------------------	------------------

14 Բաժնետիրական կապիտալ

Թողարկված կապիտալ

Հայտարարված, թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 609,400 հասարակ բաժնետոմսից՝ յուրաքանչյուրը 30.25 հազ. ՀՀ դրամ արժեքով (2019թ.-ին՝ 609,400՝ յուրաքանչյուրը 30.25 հազ. ՀՀ դրամ արժեքով):

Հասարակ բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

Շահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված Բանկի առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով:

2020թ. ընթացքում շահաբաժիններ չեն հայտարարվել և չեն վճարվել (2019թ.-ին շահաբաժիններ չեն հայտարարվել և չեն վճարվել):

15 Չուտ տոկոսային եկամուտ

<i>հազ. << դրամ</i>	01.07.20-30.09.20	01.01.20-30.09.20	01.07.19-30.09.19	01.01.19-30.09.19
Տոկոսային եկամուտ՝ էֆեկտիվ տոկոսադրույքի մեթոդով				
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ ԱԱ-ով	2,707,690	7,594,971	2,338,722	6,765,258
Պարտքային արժեթղթեր ԻԱՀԱՄ-ով	318,084	985,199	296,123	899,648
Պարտքային արժեթղթեր ԱԱ-ով	59,380	155,758	44,176	109,764
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ ԱԱ-ով	99,970	473,501	174,213	536,809
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	3,185,124	9,209,429	2,853,234	8,311,479
Այլ նմանատիպ եկամուտ				
Պարտքային արժեթղթեր ԻԱՀՎՄ-ով	7,834	26,745	10,484	38,517
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	4,426	34,788	2,678	18,781
Ընդամենը այլ նմանատիպ եկամուտ	12,260	61,533	13,162	57,298
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	3,197,384	9,270,962	2,866,396	8,368,777
Տոկոսային ծախս				
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	683,449	2,039,581	702,739	2,145,049
Պարտավորություններ այլ բանկերին	3,096	10,676	7,112	22,947
Ընդամենը տոկոսային ծախս	686,545	2,050,257	709,851	2,167,996
Այլ նմանատիպ ծախս				
Վարձակալության գծով տոկոսային ծախս	14,524	50,208	23,143	74,759
Ռեպո համաձայնագրերի գծով տոկոսային ծախս	0	3,397	0	0
Ընդամենը այլ նմանատիպ ծախս	14,524	53,605	23,143	74,759
Ընդամենը տոկոսային ծախս	701,069	2,103,862	732,994	2,242,755
Չուտ տոկոսային եկամուտ	2,496,315	7,167,100	2,133,402	6,126,022

16 Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ և ծախս

<i>հազ. << դրամ</i>	01.07.20-30.09.20	01.01.20-30.09.20	01.07.19-30.09.19	01.01.19-30.09.19
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ				
<i>ԻԱՀՎՄ-ով չսպիտղ ֆինանսական գործիքներին չվերաբերող կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ</i>				
- Վարկավորման գործառնություններ	267,648	765,455	212,340	794,437
- Վարկային քարտեր	189,561	549,706	202,975	583,069
- Ակրեդիտիվներ և երաշխիքներ	74,471	210,212	42,109	85,704
- Դրամային փոխանցումներ	73,742	210,899	80,890	231,017
- Հաշիվների սպասարկում	22,261	67,686	20,183	60,003
- Ավտոմատ գանձման մեքենաների ծառայություններ	2,327	7,508	3,906	11,268
- Սպահովագրական գործակալություն	1,953	6,771	3,226	6,935
- Այլ	8,692	22,234	12,870	37,932
Ընդամենը կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	640,655	1,840,471	578,499	1,810,365

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախս

ԸԱՇՎԱՄ-ով չափվող ֆինանսական գործիքներին չվերաբերող կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախս

-Քարտերով իրականացվող գործառնությունների վճարներ	104,901	303,009	110,029	294,466
-Ներգրավված վարկեր	19,492	56,095	9,306	9,306
-Հաշվարկային գործարքներ	35,159	105,265	34,536	72,463
-Այլ	5,448	15,411	6,898	24,830

Ընդամենը կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախս	165,000	479,780	160,769	401,065
---	----------------	----------------	----------------	----------------

Զուտ կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	475,655	1,360,691	417,730	1,409,300
--	----------------	------------------	----------------	------------------

17 Արտարժույթով առք ու վաճառքից օգուտ հանած վնաս

<i>հազ. << դրամ</i>	01.07.20-30.09.20	01.01.20-30.09.20	01.07.19-30.09.19	01.01.19-30.09.19
---------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Արտարժույթի փոխարկման գործարքներից եկամուտ	379,984	1,050,239	211,852	552,107
Զուտ շահույթ/(վնաս) ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից	12,150	-83,718	-12,263	102,187

Ընդամենը արտարժույթով առք ու վաճառքից օգուտ հանած վնաս	392,134	966,521	199,589	654,294
---	----------------	----------------	----------------	----------------

18 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

<i>հազ. << դրամ</i>	01.07.20-30.09.20	01.01.20-30.09.20	01.07.19-30.09.19	01.01.19-30.09.19
---------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

ԷյՋ-Էս-Բի-Սի Խմբի ՏՏ աջակցման ծախսեր և այլ վճարներ	399,291	1,669,600	420,826	1,365,902
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների մաշվածություն և ամորտիզացիա	240,115	597,217	179,635	558,609
Օգտագործման իրավունքով ստացված հիմնական միջոցների մաշվածություն և ամորտիզացիա	99,965	299,876	99,965	299,895
Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի վճարումներ	63,273	176,661	54,554	163,491
Կապի և տեղեկատվական ծառայություններ	23,781	80,933	28,925	92,910
Մնվտանգության ծառայություն	26,126	77,240	24,556	79,532
Ապահովագրություն	18,279	53,988	14,348	47,412
ՏՏ-ին վերաբերող ծախսեր	26,677	55,104	38,331	71,040
Կոմունալ ծառայություններ	10,403	36,168	15,937	47,274
Հիմնական միջոցների վարձակալություն	12,004	38,656	11,127	29,766
Գովազդ և շուկայավարում	6,214	27,015	25,397	45,450
Մասնագիտական ծառայություններ	16,447	42,477	14,009	67,785
Վերանորոգման և պահպանման ծախսեր	10,040	28,902	17,186	53,535
Գրասենյակային ծախսեր	4,062	18,463	8,383	23,950
Արտարժույթի տեղափոխման ծախսեր	4,443	14,984	7,499	20,047
Վերապատրաստման ծախսեր	4,397	14,835	4,777	42,196
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	3,218	12,174	14,694	50,527
Այլ	81,918	238,395	114,229	237,108

Ընդամենը այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	1,050,653	3,482,688	1,094,378	3,296,429
---	------------------	------------------	------------------	------------------

19 Շահութահարկի գծով ծախս

հազ. << դրամ

	01.07.20- 30.09.20	01.01.20- 30.09.20	01.07.19- 30.09.19	01.01.19- 30.09.19
--	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Ընթացիկ հարկ	150,719	431,690	22,990	367,444
Հետաձգված հարկ	0	0	0	0

Տարվա շահութահարկի ծախս	150,719	431,690	22,990	367,444
--------------------------------	----------------	----------------	---------------	----------------

Բանկի 2020թ. եկամտի նկատմամբ կիրառելի շահութահարկի դրույքը 18% է (2019թ.՝ 20%):
Հարկերի գծով ակնկալվող և իրական ծախսի միջև համադրումը ներկայացված է ստորև.

հազ. << դրամ

	01.07.20- 30.09.20	01.01.20- 30.09.20	01.07.19- 30.09.19	01.01.19- 30.09.19
--	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Շահույթ մինչև հարկումը	1,022,097	2,699,782	113,542	1,774,848
-------------------------------	------------------	------------------	----------------	------------------

Տեսականորեն հաշվարկված հարկային ծախս օրենսդրությամբ սահմանված դրույքաչափով	183,977	485,961	22,708	354,970
--	---------	---------	--------	---------

Հարկային առումով չնվազեցվող կամ չհարկվող գործարքների ազդեցությունը - (Չնվազեցվող ծախսեր)/ չհարկվող եկամուտ, զուտ	-33,258	664	282	280,849
Նախորդ տարիներում ավել հաշվեգրված	0	-54,935	0	12,193

Տարվա շահութահարկի ծախս	150,719	431,690	22,990	367,444
--------------------------------	----------------	----------------	---------------	----------------

Ընթացիկ և հետաձգված հարկային ազդեցությունները, որոնք վերաբերում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի յուրաքանչյուր բաղադրիչին, հետևյալն են:

հազ. << դրամ	01.01.20-30.09.20			01.01.19-30.09.19		
	Գումար նախքան հարկումը	Շահութահարկ (ծախս) / օգուտ	Գումար առանց հարկի	Գումար նախքան հարկումը	Շահութահարկ (ծախս) / օգուտ	Գումար առանց հարկի

Պարտքային արժեթղթեր ԻԱՇՎՄ-ով - Տարվա ընթացքում ստացված օգուտներ	50,830	-10,166	40,664	-117	23	-94
--	--------	---------	--------	------	----	-----

Այլ համապարփակ եկամուտ	50,830	-10,166	40,664	-117	23	-94
-------------------------------	---------------	----------------	---------------	-------------	-----------	------------

20 Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում

Բանկում ռիսկերի կառավարման գործառնություն իրականացվում է ֆինանսական, գործառնական և իրավական ռիսկերի նկատմամբ: Ֆինանսական ռիսկը կազմված է շուկայական ռիսկից (ներառյալ՝ արժույթային, տոկոսադրոյքի և այլ գնային ռիսկերը), վարկային ռիսկից և իրացվելիության ռիսկից: Ֆինանսական ռիսկի կառավարման գործառնության առաջնային նպատակն է ռիսկերի սահմանաչափ սահմանելը և այնուհետև ռիսկերի ազդեցությունն այդ սահմանաչափում պահելը: Գործառնական և իրավական ռիսկերի կառավարման գործառնությունը նպատակ ունեն ապահովել ներքին քաղաքականության և ընթացակարգերի պատշաճ իրականացումը՝ գործառնական և իրավական ռիսկերը նվազագույնի հասցնելու համար:

Վարկային ռիսկ. Բանկը ենթարկվում է վարկային ռիսկի: Վարկային ռիսկն այն ռիսկն է, երբ ֆինանսական գործիքի մի կողմը ֆինանսական վնաս է պատճառում մյուս կողմին պարտավորությունները չկատարելու հետևանքով:

Վարկային ռիսկի ենթարկվածությունն առաջանում է Բանկի կողմից վարկավորման և կոնտրագենտների հետ այլ գործարքների արդյունքում՝ առաջացնելով ֆինանսական ակտիվներ և արտաբալանսային վարկային պարտավորվածություններ:

Բանկի վարկային ռիսկի մաքսիմում ենթարկվածությունն արտացոլվում է ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ: Տրամադրված ֆինանսական երաշխիքների, տրամադրման վարկի պարտավորությունների, չօգտագործված վարկային գծերի և արտահանման / ներմուծման ակրեդիտիվների համար վարկային ռիսկի առավելագույն ենթարկվածությունը կազմում է պարտավորության գումարը:

Վարկային ռիսկի կառավարում. Վարկային ռիսկը Բանկի գործունեության համար հանդիսանում է ամենամեծ ռիսկը, ուստի ղեկավարությունն ուշադիր վերահսկում է իր վարկային ռիսկի ենթարկվածությունը:

Ռիսկերի կառավարման նպատակով վարկային ռիսկի գնահատումը բարդ է և ենթադրում է մոդելների կիրառում, քանի որ ռիսկը տարբերվում է՝ կախված շուկայական պայմաններից, ակնկալվող դրամական հոսքերից և ժամանակի անցնելուց: Ակտիվների պորտֆելի գծով վարկային ռիսկի գնահատումը ենթադրում է դեֆոլտի առաջացման հավանականության գնահատում, կորուստների համապատասխան գործակիցների և կոնտրագենտների միջև, դեֆոլտի հարաբերակցության հետագա գնահատում:

Վարկային ռիսկի սահմանաչափը. Բանկը կառավարում է իր վարկային ռիսկի մակարդակը՝ սահմանաչափեր կիրառելով մեկ փոխառուի կամ փոխառուների խմբի, ինչպես նաև տնտեսության ճյուղերի և աշխարհագրական սեգմենտների գծով ստանձնած ռիսկերի ծավալի համար: Վարկային ռիսկի սահմանաչափերը, ըստ վարկատեսակների և տնտեսության ճյուղերի, պարբերաբար հաստատվում են ղեկավարության կողմից: Այդ ռիսկերը ենթարկվում են անընդհատ դիտանցման և ենթակա են տարեկան կամ ավելի հաճախակի վերանայման:

Վարկային հայտերը, որոնք առաջանում են համապատասխան հաճախորդների հետ հարաբերությունների կառավարման մենեջերների մոտ, փոխանցվում են համապատասխան վարկային հանձնաժողովներին՝ վարկային սահմանաչափի հաստատման համար: Վարկային ռիսկի ենթարկվածությունը նույնպես կառավարվում է, մասամբ, գրավի, ինչպես նաև կորպորատիվ և անձնական երաշխիքների ստացման միջոցով: Վարկային ռիսկի ենթարկվածությունը վերահսկելու նպատակով, Ֆինանսներ, Ռիսկ և Առևտրային բանկային ծառայությունների բաժինների կողմից պատրաստվում են կանոնավոր հաշվետվություններ՝ հաճախորդի թիզնես և ֆինանսական ցուցանիշների կառուցվածքային վերլուծության հիման վրա: Վատթարացող վարկաբաժանություն ունեցող հաճախորդների հետ ցանկացած նշանակալի փոխազդեցության վերաբերյալ հաշվետվություն է ներկայացվում և դիտարկվում է Ռիսկերի կառավարման և Առևտրային բանկային ծառայությունների բարձրաստիճան ղեկավարների, ռիսկերի կառավարման տարածաշրջանային թիմերի, ռիսկերի կառավարման տեղական թիմերի խորհրդակցությունների և այդպիսի հաշիվների կառավարման համար ստեղծված ցանկացած այլ ոչ պաշտոնական հանձնաժողովների կողմից:

Վարկային ռիսկերի գնահատման համակարգը: Վարկային ռիսկի գնահատման և վարկային ռիսկի գծով ֆինանսական գործիքների դասակարգման համար Բանկը կիրառում է ներքին ռիսկի վրա հիմնված (ՆՌՆ) վարկանիշային համակարգ ինչպես նկարագրված է ստորև բերված աղյուսակում.

Վարկային ռիսկի սանդղակ	Մուվերեն պարտքային արժեթղթեր և մուրհակներ - Արտաքին վարկանիշ	Այլ պարտքային արժեթղթեր և մուրհակներ - Արտաքին վարկային վարկանիշ	Մեծածախ վարկեր և ածանցյալներ-Ներքին վարկային վարկանիշը	Մեծածախ վարկեր և ածանցյալներ 12-ամսյա Բազելի դեֆոլտի հավանականություն %	Մանրածախ վարկավորում - Ներքին վարկային վարկանիշ	Մանրածախ վարկավորում - հավանականությամբ կշռված դեֆոլտի հավանականություն %
Գերազանց մակարդակ	BBB և ավելին	A- և ավելին	CRR 1-ից CRR 2	0 – 0.169	Միջակայք 1 և 2	0.000 - 0.500
Լավ մակարդակ	BBB-ից BB	BBB+ից BBB-	CRR 3	0.170 – 0.740	Միջակայք 3	0.501 - 1.500
Բավարար մակարդակ	BB-ից B և ենթակա չէ հարկման	BB+ից B և ենթակա չէ հարկման	CRR 4-ից CRR 5	0.741 – 4.914	Միջակայք 4 և 5	1.501 - 20.000
Ենթա-ստանդարտ	B-ից C	B-ից C	CRR 6-ից CRR 8	4.915 – 99.999	Միջակայք 6	20.001-99.999
Արժեզրկված	Դեֆոլտ	Դեֆոլտ	CRR 9-ից CRR 10	100	Միջակայք 7	100

Վարկային ռիսկի յուրաքանչյուր սանդղակ իրենից ներկայացնում է վարկարժանության որոշակի աստիճան:

- Գերազանց մակարդակ՝ ֆինանսական պարտավորությունները կատարելու գերազանց ունակություն, աննշան կամ ցածր դեֆոլտի հավանականությամբ և / կամ ակնկալվող կորուստների ցածր մակարդակներով,
- Լավ մակարդակ՝ պահանջում է ավելի մանրակրկիտ մշտադիտարկում, ցույց է տալիս ֆինանսական պարտավորությունները կատարելու լավ ունակություն, ցածր վարկային ռիսկով,
- Բավարար մակարդակ՝ պահանջում է ավելի մանրակրկիտ մշտադիտարկում, ցույց է տալիս ֆինանսական պարտավորությունները կատարելու միջին ունակություն, միջին վարկային ռիսկով,
- Ենթաստանդարտ՝ պահանջում է տարբեր աստիճանների հատուկ ուշադրություն և դեֆոլտի ռիսկն առաջացնում է մտավախություն,

Ստորև ներկայացված է վարկային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն աստիճանը 2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ.

	Փուլ 1 (12-ամսյա ԱՎԿ)	Փուլ 2 (ամբողջ ժամկետի ընթացքում ԱՎԿ վարկային ռիսկերի նշանակալի աճի համար)	Փուլ 3 (ամբողջ ժամկետի ընթացքում ԱՎԿ արժեզրկված ակտիվի համար)	Ընդամենը
<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>				
Գրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ՝ բացառությամբ կանխիկը դրամարկղում	23,178,560	-	-	23,178,560
Պարտքային արժեթղթեր ԻԱԱՀԱՄ-ով	24,201,255	-	-	24,201,255
Պարտքային արժեթղթեր ԱԱ-ով	4,608,192	-	-	4,608,192
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	18,170,795	-	-	18,170,795
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ				
- Գերազանց մակարդակ	29,525,771	0	0	29,525,771
- Լավ մակարդակ	2,169,706	12,150	0	2,181,856
- Բավարար մակարդակ	75,481,588	12,968,651	0	88,450,239
- Ենթաստանդարտ	1,160,974	4,875,487	0	6,036,461
- Արժեզրկված	0	0	12,826,412	12,826,412
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	9,696,865	-	-	9,696,865
Վարկավորման պարտավորվածություններ և երաշխիքներ	33,473,846	1,178,280	27,053	34,679,179
Պարտքային արժեթղթեր ԻԱԸՎՄ-ով	326,656	-	-	326,656
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	383,001	-	-	383,001
Ընդամենը առավելագույն ենթարկվածություն	222,377,209	19,034,567	12,853,465	254,265,241

Ստորև ներկայացված է վարկային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն աստիճանը 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

	Փուլ 1 (12-ամսյա ԱՎԿ)	Փուլ 2 (ամբողջ ժամկետի ընթացքում ԱՎԿ վարկային ռիսկերի նշանակալի աճի համար)	Փուլ 3 (ամբողջ ժամկետի ընթացքում ԱՎԿ արժեզրկված ակտիվի համար)	Ընդամենը
<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>				
Գրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ՝ բացառությամբ կանխիկը դրամարկղում	34,622,568	-	-	34,622,568
Պարտքային արժեթղթեր ԻԱԱՀԱՄ-ով	19,947,823	-	-	19,947,823
Պարտքային արժեթղթեր ԱԱ-ով	4,051,576	-	-	4,051,576
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	17,278,393	-	-	17,278,393
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ				
- Գերազանց մակարդակ	30,001,255	-	-	30,001,255
- Լավ մակարդակ	2,142,952	5,461	-	2,148,413
- Բավարար մակարդակ	70,330,427	83,625	-	70,414,052
- Ենթաստանդարտ	2,291,317	301,555	-	2,592,872
- Արժեզրկված	-	-	13,765,205	13,765,205
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	6,163,055	-	-	6,163,055
Վարկավորման պարտավորվածություններ և երաշխիքներ	38,418,294	4,849	53,805	38,476,948
Պարտքային արժեթղթեր ԻԱԸՎՄ-ով	456,900	-	-	456,900
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	159,653	-	-	159,653
Ընդամենը առավելագույն ենթարկվածություն	225,864,213	395,490	13,819,010	240,078,713

Շուկայական ռիսկ. Ընկերությունը ենթարկվում է շուկայական ռիսկերի: Շուկայական ռիսկերն առաջանում են. (ա) արտարժույթի, (բ) տոկոսային ակտիվների և պարտավորությունների և (գ) արժեթղթերի բաց դիրքերից, որոնք բոլորն էլ ենթարկվում են ընդհանուր և առանձնահատուկ շուկայական շարժերի: Բանկը կառավարում է շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքների, տոկոսադրույթի մարման ժամկետի և արտարժույթի բաց դիրքերի համար սահմանաչափերի միջոցով, որոնք մշտադիտարկվում են կանոնավոր կերպով: Շուկայական ռիսկերի ոլորտում Բանկի քաղաքականությունը համապատասխանում է .Էյչ-Էս-Բի-Սիե Խմբի չափանիշներին:

Արժույթային ռիսկ. Արժույթային ռիսկի գծով ղեկավարությունը սահմանում է սահմանաչափեր արժույթային և ընդհանուր ռիսկերի նկատմամբ օրվա վերջի դրությամբ (օվերնայթ), ինչը մոնիտորինգի է ենթարկվում օրեկան կտրվածքով:

Ստորև ներկայացված աղյուսակն ամփոփում է Բանկի՝ արտարժույթային փոխանակման ռիսկին ենթարկվածությունը 2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ.

<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ արտարժույթներ	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	14,353,795	8,223,879	2,520,571	1,454,952	26,553,197
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	9,977,098	2,450,870	5,720,563	22,264	18,170,795
Ներդրումներ պարտքային արժեթղթերում	29,136,103	-	-	-	29,136,103
Ներդրումներ բաժնային արժեթղթերում	31,283	-	836	-	32,119
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	56,635,821	64,313,170	17,966,604	105,143	139,020,738
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	770,465	1,895,185	7,389,915	24,300	10,079,866
Ընդամենը Ֆինանսական ակտիվներ	110,904,565	76,883,104	33,598,489	1,606,659	222,992,818
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	823,121	-	10292040	-	11,115,161
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	58,826,396	84,985,646	17,905,480	1,479,723	163,197,245
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,119,997	373,700	7,440,831	683,412	9,617,940
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	60,769,514	85,359,346	35,638,351	2,163,135	183,930,346
Չուտ դիրքն առ 30 սեպտեմբերի 2020թ.	50,135,051	-8,476,242	-2,039,862	-556,476	39,062,472
Ռիսկերի կառավարման նպատակով պահվող ածանցյալ գործիքների և արտարժույթի առք ու վաճառքի կանոնավոր պայմանագրերի ազդեցությունը	-3,375,903	3,381,040	892,753	-897,890	0

Ստորև ներկայացված աղյուսակն ամփոփում է Բանկի՝ արտարժույթային փոխանակման ռիսկին ենթարկվածությունը 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

հազ. ՀՀ դրամ	Գրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ արտարժույթ	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	20,949,884	13,556,031	2,522,946	2,426,077	39,454,938
Ներդրումներ պարտքային արժեթղթերում	24,456,299	-	-	-	24,456,299
Ներդրումներ բաժնային արժեթղթերում	31,283	-	786	-	32,069
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	14,966,958	962,270	1,346,451	2,714	17,278,393
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	37,079,969	64,628,314	17,147,273	66,241	118,921,797
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	349,612	759,007	5,205,970	8,119	6,322,708
Ընդամենը Ֆինանսական ակտիվներ	97,834,005	79,905,622	26,223,426	2,503,151	206,466,204
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	26,457	-	-	-	26,457
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	55,678,414	85,012,428	20,445,624	1,707,074	162,843,540
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,116,954	594,248	5,277,369	689,604	7,678,175
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	56,821,825	85,606,676	25,722,993	2,396,678	170,548,172
Չուտ դիրքն առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	41,012,180	-5,701,054	500,433	106,473	35,918,032
Ռիսկերի կառավարման նպատակով պահվող ածանցյալ գործիքների և արտարժույթի առք ու վաճառքի կանոնավոր պայմանագրերի ազդեցությունը	-7,327,668	7,886,587	-546,867	-12,052	0

Տոկոսադրույքի ռիսկ. Բանկը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքերի գերակայող շուկայական տոկոսադրույքների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխության դեպքում հանգեցնել վնասների:

Ղեկավարությունն օրական կտրվածքով հետևում է տոկոսադրույքների անհամապատասխանության մակարդակին և սահմանում է սահմանաչափեր:

Բանկը մշտադիտարկում է իր ֆինանսական գործիքների տոկոսադրույքները: Ստորև բերված աղյուսակում ամփոփվում են արդյունավետ տոկոսադրույքները համապատասխան հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Արժեթղթերի համար տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են շուկայական գնանշումների վրա հիմնված մինչև մարում եկամտաբերությունը:

% տարեկան	30.09.2020թ.			31.12.2019թ.		
	Դրամ	ԱՄՆ դոլար	Սյլ արժույթներ	Դրամ	ԱՄՆ դոլար	Սյլ արժույթներ
Ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	3.2	-	1.5	0.7
Ներդրումներ պարտքային արժեթղթերում	5.8	-	-	6.2	-	-
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	4.4	1.7	0.7	5.7	2.3	0.8
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	10.5	6.7	5.2	11.1	6.8	5.1
Պարտավորություններ						
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	-	-	(0.5)	10.4	-	-
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	-	-	-	-	-
- Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ	2.6	0.5	1.3	1.6	0.7	0.3
- Ժամկետային ավանդներ	7.2	2.3	0.4	7.3	2.5	0.4
Այլ պարտավորություններ	9.5	-	-	9.5	-	-

Այլ գնային ռիսկեր. Բանկը ենթակա է կանխավճարի ռիսկի՝ ֆիքսված կամ փոփոխական տոկոսադրույքով վարկեր տրամադրելու հետևանքով, ներառյալ հիփոթեքային վարկերը, որոնք վարկառուին իրավունք են տալիս վաղաժամկետ մարել վարկերը: Ընթացիկ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ Բանկի շահույթն ու սեփական կապիտալն էական ազդեցության չեն ենթարկվի կանխավճարի տոկոսադրույքների փոփոխությունների հետևանքով, քանի որ այդ վարկերը հաշվի են առնվում ամորտիզացված արժեքով, իսկ կանխավճարի իրավունքը կազմում է կամ մոտ է հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների ամորտիզացված արժեքին:

Իրացվելիության ռիսկ. Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կունենա դժվարություններ ֆինանսական գործիքների հետ կապված պարտավորությունները կատարելիս:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված պարտավորությունները մարելու համար: Բանկի իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը մշակվել է Էշ-Էս-Բի-Սի Խմբի քաղաքականությունների և տեղական կանոնակարգերի համաձայն: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է ԱՊԿԿ-ի և Խորհրդի կողմից:

Բանկը ձգտում է պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածքը, որը ներառում է հիմնական իրավաբանական անձ և անհատ հաճախորդների ավանդները, թողարկվող պարտքային արժեթղթերը, այլ բանկերից ստացված երկարաժամկետ և կարճաժամկետ վարկերը, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆելը՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ ու հեշտությամբ բավարարելու նպատակով:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և դրամական միջոցների այս հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- պարտքերի ֆինանսավորման ծրագրերի վարում,
- բարձր իրացվելիությամբ ակտիվների պորտֆելի պահպանում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն դրամական միջոցների ներհոսքի դադարեցման դեպքում,
- իրացվելիության և ֆինանսավորման ծրագրերի անընդհատության ապահովում,
- օրենսդրության պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության վերահսկում:

Երկարաժամկետ կամ կառուցվածքային իրացվելիության և ֆինանսավորման ռիսկերի կառավարումն ԱՊԿԿ-ի պատասխանատվությունն է: Հաշվեկշռի կառավարումը հանդիսանում է ԱՊԿԿ-ի հիմնական գործառնություններից մեկը, որը նպատակ է հետապնդում խթանել շահութաբերությունը և բարձրացնել կապիտալի ու ֆինանսավորման աղբյուրների օգտագործման արդյունավետությունը՝ ռիսկով կշռված ակտիվների գծով եկամտաբերության բարելավման, ռիսկերի վերահսկման և դրանց շրջահայաց կառավարման շնորհիվ:

Կարճաժամկետ կամ գործառնական իրացվելիության ռիսկի կառավարումը Գանձապետարանի պատասխանատվությունն է: Գանձապետարանը պարտավոր է ձևավորել կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների բավարար պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է կարճաժամկետ իրացվելի արժեթղթերից, բանկերում տեղաբաշխված միջոցներից և այլ միջբանկային գործիքներից: Բոլոր նշանակալի գործարքները, որոնք կարող են Բանկի իրացվելիության վրա ազդեցություն ունենալ, նախօրոք պետք է համաձայնեցվեն Գանձապետարանի հետ համապատասխան ստորաբաժանումների կողմից:

Իրացվելիության և ֆինանսավորման ռիսկի կառավարման համար Բանկի կողմից կիրառվող հիմնական չափանիշներն են իրացվելիության ծածկույթի գործակիցը, իրացվելի ակտիվների բուֆերային գործակիցը, զուտ կայուն ֆինանսավորման գործակիցը, ավանդային և վարկային ֆինանսավորման ժամկետայնության կոնցենտրացիաները, որոնք հաշվարկվում և վերահսկվում են օրական կտրվածքով: Բանկն իրացվելիության և ֆինանսավորման ռիսկը կառավարում է Խորհրդի կողմից հաստատված Բանկի ռիսկի ախորժակի սահմաններում: ՀՀ ԿԲ սահմանում և վերահսկում է բանկերի համար նախատեսված իրացվելիության պահանջները: Ըստ ներկա պահանջների՝ բանկերը պետք է ապահովեն բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների միջև հարաբերակցության և բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջև հարաբերակցության նախանշված նվազագույն մակարդակից բարձր մակարդակ: Այս նպատակով բարձր իրացվելի ակտիվները ներառում են դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները և պետական գանձապետական պարտատոմսերը, որոնք գրավադրված չեն կամ որոնց օգտագործումն այլ կերպ սահմանափակված չէ: 2020թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2019թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դրանց նվազագույն մակարդակները համապատասխանաբար կազմել են՝ 15 և 60 տոկոս: 2020թ. և 2019թ. ողջ ընթացքում Բանկի իրացվելիության ցուցանիշները համապատասխանում էին սահմանված մակարդակին:

Ստորև ներկայացված են նշված ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված չափանիշներով հաշվարկված իրացվելիության հարաբերակցությունները 2020թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2019թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>	30.09.2020թ.	31.12.2019թ.
Սու 31 դեկտեմբերի		
Բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների հարաբերակցությունը	29%	32%
Բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունը	66%	72%

Բանկն իրականացնում է սթրես-թեստավորում՝ օգտագործելով ինչպես բնականոն, այնպես էլ առավել ծայրահեղ շուկայական պայմաններ ներառող սցենարներ: Սթրես թեստերի արդյունքներն ուսումնասիրվում են ԱՊԿԿ-ի կողմից եռամսյակային կտրվածքով և Խորհրդի կողմից՝ տարեկան կտրվածքով: Բանկում առկա է նաև արտակարգ իրավիճակներում ֆինանսավորման ծրագիր, որը սահմանում է վաղ ահազանգման ցուցանիշները, ճգնաժամային կառավարման թիմը, պարտականությունները, հրատապ իրացվելիության աղբյուրները, ինչպես նաև ճգնաժամային սցենարներն ու Բանկի կողմից կանխարգելիչ և ուղղիչ միջոցառումների ձեռնարկումը:

Ֆինանսական գործիքների ժամկետայնության վերլուծությունը 2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ հետևյալն է

հազ. ՀՀ դրամ	Ցպահանջ և միջև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	26,553,197 -	-	-	-	-	-	-	26,553,197
Ներդրումներ պարտքային արժեթղթերում	1,847,517	4,323,508	19,780,351	3,184,727 -	-	-	-	29,136,103
Ներդրումներ կապիտալի արժեթղթերում	-	-	-	-	-	32,119 -	-	32,119
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառություններ	18,170,795 -	-	-	-	-	-	-	18,170,795
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	6,672,167	12,707,309	37,233,260	59,996,464	12,872,276 -	-	9,539,262	139,020,738
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	-	-	-	-	-	468,002 -	-	468,002
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	3,739,281 -	-	3,739,281
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	-	-	-	-	-	574,149 -	-	574,149
Այլ ակտիվներ	3,266,671	577,403	3,003,918	4,609,761	0	39,692 -	-	11,497,445
Ընդամենը	56,510,347	17,608,220	60,017,529	67,790,952	12,872,276	4,853,243	9,539,262	229,191,829
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Բանկերի ավանդներ և սնացորդներ	1,762,877	8,770,686	193,986	387,612 -	-	-	-	11,115,161
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	100,279,548	11,386,539	42,613,144	7,170,957	1,747,058 -	-	-	163,197,245
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	-	-	400,961 -	-	-	-	-	400,961
Այլ պարտավորություններ	2,669,399	1,243,765	1,900,068	4,807,959 -	-	-	-	10,621,191
Ընդամենը	104,711,823	21,400,990	45,108,158	12,366,528	1,747,058	0	0	185,334,557
Ձուտ դիրքը	-48,201,476	-3,792,770	14,909,370	55,424,424	11,125,218	4,853,243	9,539,262	43,857,272

Ֆինանսական գործիքների ժամկետայնության վերլուծությունը 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հետևյալն է

հազ. ՀՀ դրամ	Ցպահանջ և միջև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	39,454,938 -	-	-	-	-	-	-	39,454,938
Ներդրումներ պարտքային արժեթղթերում	1,253,313	6,083,915	15,850,663	1,268,408 -	-	-	-	24,456,299
Ներդրումներ կապիտալի արժեթղթերում	-	-	-	-	-	32,069 -	-	32,069
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառություններ	17,278,393 -	-	-	-	-	-	-	17,278,393
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	7,489,533	7,461,019	34,067,676	49,456,377	12,116,282 -	-	8,330,910	118,921,797
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	-	-	-	-	-	498,067 -	-	498,067
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	4,064,431 -	-	4,064,431
Այլ ակտիվներ	841,553	246,628	2,933,783	3,938,435	1,536	34,399 -	-	7,996,334
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	-	-	-	-	-	874,025 -	-	874,025
Ընդամենը	66,317,730	13,791,562	52,852,122	54,663,220	12,117,818	5,502,991	8,330,910	213,576,353
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Բանկերի ավանդներ և սնացորդներ	24,266	199	1,992 -	-	-	-	-	26,457
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	100,695,112	9,600,779	41,053,925	10,150,092	1,343,632 -	-	-	162,843,540
Այլ պարտավորություններ	1,525,600	1,285,269	1,767,682	4,585,584	18 -	-	-	9,164,153
Ընդամենը	102,244,978	10,886,247	42,823,599	14,735,676	1,343,650	0	0	172,034,150
Ձուտ դիրքը	-35,927,248	2,905,315	10,028,523	39,927,544	10,774,168	5,502,991	8,330,910	41,542,203

Համախառն հաշվարկային ֆորվարդների նկատմամբ վճարումները կուղեկցվեն դրամական միջոցների համապատասխան ներհոսքով: Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներն ու ավանդներն արտացոլվում են վերոնշյալ վերլուծության մեջ՝ պայմանագրային մարման ժամկետների հիման վրա: Սակայն, ՀՀ օրենսդրության համաձայն, ֆիզիկական անձինք իրավունք ունեն հետ կանչել իրենց ավանդները մինչև մարումը, եթե նրանք դադարեցնում են հաշվեգրված տոկոսագումարների ստացման իրավունքը: Այդ ավանդները դասակարգվում են համաձայն իրենց հայտարարված մարման ժամկետների: Նման ավանդների հիմնական գումարը յուրաքանչյուր ժամանակային միջակայքում հետևյալն է.

- մինչև 1 ամիս՝ 5,920,896 հազար դրամ (2019թ.-ին՝ 8,540,861 հազար դրամ),
- 1-ից 3 ամիս՝ 9,876,095 հազար դրամ (2019թ.-ին՝ 8,131,432 հազար դրամ),
- 3-ից 12 ամիս՝ 35,438,520 հազար դրամ (2019թ.-ին՝ 34,209,290 հազար դրամ),
- 1-ից 5 տարի՝ 7,050,945 հազար դրամ (2019թ.-ին՝ 9,948,350 հազար դրամ),
- 1-ից 5 տարի՝ 1,743,928 հազար դրամ (2019թ.-ին՝ 1,340,409 հազար դրամ):

Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման էական գործոն Բանկի ղեկավարման համար: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ոչ ամբողջական համապատասխանությունը բնական է ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների բազմազանությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել վնաս կրելու ռիսկը: Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետները և մարման ժամկետին մոտեցող տոկոսակիր պարտավորությունները ընդունելի գնով փոխարինելու կարողությունը Բանկի իրացվելիության գնահատման և վերջինիս տոկոսների և արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության գնահատման կարևոր գործոններ են:

Ղեկավարությունը կարծում է, որ չնայած հաճախորդների հաշիվների մի զգալի մասը ցպահանջ են, այդ ավանդների դիվերսիֆիկացիան ըստ ավանդատուների քանակի և տեսակի, ինչպես նաև Բանկի անցյալի փորձը վկայում են այն մասին, որ հաճախորդների այդ հաշիվները Բանկի համար ապահովում են երկարաժամկետ և կայուն ֆինանսավորման աղբյուր:

21 Կապիտալի կառավարում

Բանկը որպես կապիտալ է սահմանում այն հոդվածները, որոնք օրենքով սահմանվում են վարկավորող կազմակերպությունների համար: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն բանկերը պետք է ապահովեն, սահմանված նվազագույն մակարդակից բարձր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության գործակից ("կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ"): 2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ սահմանված նվազագույն մակարդակը կազմում է 12%: 2020թ. և 2019թ. ողջ ընթացքում Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում էր սահմանված մակարդակին:

Կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը գնահատելու նպատակով կանոնավոր հիմունքով իրականացվում են սթրես թեսթեր՝ շուկայի սովորական և ավելի խիստ պայմանների տեսանկյունից: Սթրես թեսթերի արդյունքներն ուսումնասիրվում են ԱՊԿԿ-ի կողմից եռամսյակային կտրվածքով և Խորհրդի կողմից՝ տարեկան կտրվածքով:

22 Պայմանական դեպքեր և պարտավորվածություններ

Իրավական գործընթացներ. Ժամանակ առ ժամանակ սովորական գործունեության ընթացքում Ընկերության դեմ կարող են ներկայացվել հայցեր: Ելնելով իր գնահատականներից և ներքին ու արտաքին մասնագիտական խորհրդատվությունից՝ ղեկավարությունը կարծում է, որ պահանջների գծով ոչ մի էական վնաս չի կարող կրել, որը կգերազանցի սույն ֆինանսական հաշվետվություններում նախատեսված պահուստները:

Հարկային պայմանական դեպքեր. ՀՀ-ում հարկային համակարգը շարունակում է զարգանալ և բնութագրվում է օրենսդրական նորմերի, պաշտոնական պարզաբանումների և դատական որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հակասական են միմյանց, ինչը թույլ է տալիս տարբեր հարկային մարմինների կողմից դրանց ոչ միանշանակ մեկնաբանումը: Հարկերը ենթակա են վերանայման և հետաքննության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք լիազորված են ներկայացնել տուգանքներ և ենթարկել տույժերի: Հարկային տարին հարկային մարմինների կողմից դիտարկված նպատակով բաց է մնում հաջորդող երեք օրացուցային տարիների ընթացքում:

Այս հանգամանքները կարող են հարկային ռիսկեր ստեղծել ՀՀ-ում, որոնք ավելի նշանակալի են, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը հավատացած է, որ համարժեքորեն է նախատեսել հարկային պարտավորությունները, հիմնվելով Հայաստանում գործող հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատական որոշումների իր մեկնաբանությունների վրա: Այնուհանդերձ, համապատասխան մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբեր լինել և, եթե այդ մարմիններին հաջողվի գործարկել իրենց մեկնաբանությունները, ազդեցությունը սույն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության վրա կարող է էական, բայց քիչ հավանական է, որ կլինի նշանակալի:

Վարկավորման պարտավորվածություններ. Այդ գործիքների հիմնական նպատակն է ապահովել միջոցների տրամադրումը հաճախորդներին՝ ըստ անհրաժեշտության: Երաշխիքներն ու պահուստային ակրեդիտիվները, որոնք հանդիսանում են անշրջելի հավաստիացում, որ Բանկը կիրականացնի վճարումներ այն դեպքում, երբ հաճախորդը չի կարող կատարել իր պարտավորությունները երրորդ կողմերի հանդեպ, ունեն նույն վարկային ռիսկայնությունը: Փաստաթղթային և ապրանքային ակրեդիտիվները, որոնք Բանկի կողմից ընդունվել են հաճախորդի անունից, որն իր հերթին լիազորել է երրորդ կողմին դուրս գրել վճարման հանձնարարականներ Բանկի հաշվին՝ սահմանված գումարի համաձայն, ապահովվում են գրավով, որն իրենից ներկայացնում է ապրանքի հիմնական խմբաքանակ, որին դրանք պատկանում են կամ հանդիսանում են լրացուցիչ գրավ, դրանով իսկ նվազեցնելով ռիսկի ենթարկվածությունը՝ սովորական վարկավորման դեպքի համեմատ:

Վարկի տրամադրման պարտավորվածությունն իրենից ներկայացնում է վարկի տրամադրման իրավասության չօգտագործված մաս՝ վարկերի, երաշխիքների կամ ակրեդիտիվների տեսքով: Վարկերի տրամադրման պարտավորությունների գծով վարկային ռիսկի նկատմամբ Բանկը պոտենցիալ ենթակա է չօգտագործված պարտավորությունների ընդհանուր գումարին հավասար չափով վնաս կրելու ռիսկին: Այնուամենայնիվ, վնասների հավանական գումարը պակաս է չօգտագործված պարտավորությունների ընդհանուր գումարից, քանի որ վարկերի տրամադրման պարտավորությունների մեծ մասը կախված է հաճախորդների կողմից վարկունակության որոշակի պահանջների պահպանումից:

Բանկը հետևում է վարկավորման հետ կապված պարտավորությունների մարման ժամկետներին, քանի որ երկարաժամկետ պարտավորությունները, որպես կանոն, ունեն վարկային ռիսկի ավելի մեծ աստիճան, քան կարճաժամկետ պարտավորությունները:

Զմարված վարկային պարտավորվածությունները հետևյալն են.

<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>	30.09.2020թ.	31.12.2019թ.
Վարկերի և վարկային գծերի գծով պարտավորություններ	16,203,948	16,914,115
Վարկային քարտերի գծով պարտավորություններ	4,922,579	4,881,628
Գործառնական երաշխիքներ	6,984,991	3,748,103
Չօգտագործված օվերդրաֆտներ	5,957,053	11,213,961
Ակրեդիտիվներ	249,541	1,006,677
Տրամադրված ֆինանսական երաշխիքներ	418,014	792,537
Այլ պարտավորություններ	0	0
Հանած՝ երաշխիքների և այլ պարտավորությունների գծով պահուստները	-12,461	-19,452
Հանած՝ վարկային պարտավորվածությունների գծով պահուստները	-44,486	-60,621
Ընդամենը վարկային պարտավորվածություններ, հանած պահուստը և կանխիկով ծածկված մնացորդները	34,679,179	38,476,948

23 Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Հաշվանցման, հաշվանցման գլխավոր համաձայնություններին և համանման պայմանավորվածությունների ենթակա ֆինանսական գործիքներն առ 2020թ. սեպտեմբերի 30-ը.

	Համախառն գումարները մինչև հաշվանցումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում (ա)	Հաշվանցված համախառն գումար ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում (բ)	Չուտ գումարը հաշվանցումից հետո ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում (գ) = (ա) – (բ)	Գլխավոր համաձայնություններին ենթակա գումարները և համանման պայմանավորվածությունները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Վարկի գումար (դ) – (ե) – (ե)	Գրամական միջոց հանդիսացող գրավ (ե)
				Ֆինանսական գործիքներ (դ)		
<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>						
ԱԿՏԻՎՆԵՐ						
<i>Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ</i>						
-Ռեպո պայմանագրեր	5,190,964	-	5,190,964	-5,190,964	-	-
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	5,190,964	-	5,190,964	-5,190,964	-	-

Հաշվանցման, հաշվանցման գլխավոր համաձայնություններին և համանման պայմանավորվածությունների ենթակա ֆինանսական գործիքներն առ 2019թ. դեկտեմբերի 31-ը.

	Համախառն գումարները մինչև հաշվանցումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում (ա)	Հաշվանցված համախառն գումար ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում (բ)	Չուտ գումարը հաշվանցումից հետո ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում (գ) = (ա) – (բ)	Գլխավոր համաձայնություններին ենթակա գումարները և համանման պայմանավորվածությունները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում	Վարկի գումար (դ) – (ե) – (ե)	Գրամական միջոց հանդիսացող գրավ (ե)
				Ֆինանսական գործիքներ (դ)		
<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>						
ԱԿՏԻՎՆԵՐ						
<i>Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ</i>						
-Ռեպո պայմանագրեր	7,641,719	-	7,641,719	-7,641,719	-	-
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	7,641,719	-	7,641,719	-7,641,719	-	-

24 Իրական արժեքի բացահայտումներ

Ղեկավարությունը կիրառում է դատողություն ֆինանսական գործիքները դասակարգելիս՝ օգտագործելով իրական արժեքի հիերարխիան: Եթե իրական արժեքի գնահատման համար օգտագործվում են էական ճշգրտում պահանջող դիտարկելի երկարաժամկետ տվյալներ, ապա տվյալ գնահատումը մակարդակ 3-ի գնահատում է: Գնահատման երկարաժամկետ տվյալների էականությունը գնահատվում է իրական արժեքի ամբողջական գնահատման հետ համադրությամբ:

(ա) Իրական արժեքի պարբերական գնահատումներ

Իրական արժեքի պարբերական գնահատումներն այն գնահատումներն են, որոնք հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներով պահանջվում կամ թույլատրվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Իրական արժեքի պարբերական գնահատումների դասակարգումն ըստ իրական արժեքի հիերարխիայում մակարդակի ներկայացված է ստորև.

հազ. ՀՀ դրամ	30.09.2020թ.			31.12.2019թ.		
	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
ԻՐԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔՈՎ ԱԿՏԻՎՆԵՐ						
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ						
Ներդրումներ պարտքային արժեթղթերում						
- Հայաստանի պետական պարտատոմսեր	29,136,103	-	29,136,103	24,456,299	-	24,456,299
Ներդրումներ բաժնային արժեթղթերում						
- Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	32,119	-	32,119	32,069	-	32,069
Այլ ֆինանսական ակտիվներ						
- Արտարժույթի ֆորվարդային պայմանագրեր	383,001	-	383,001	159,653	-	159,653
ՈՉ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ						
- Հող և շենքեր	-	1,110,219	1,110,219	-	1,195,093	1,195,093
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱԿՏԻՎՆԵՐ						
ԻՐԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔՈՎ ՉԱՓՎՈՂ	29,551,223	1,110,219	30,661,442	24,648,021	1,195,093	25,843,114

ԻՐԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔՈՎ						
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ						
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ						
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ						
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ						
- Արտարժույթի ֆորվարդային պայմանագրեր	(56,665)	-	(56,665)	(10,100)	-	(10,100)
ԸՆԴԱՄԵՆԸ						
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	(56,665)	-	(56,665)	(10,100)	-	(10,100)
ԻՐԱԿԱՆ ԱՐԺԵՔՈՎ ՉԱՓՎՈՂ						

(բ) Ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք չեն գնահատվում իրական արժեքով, սակայն որոնց համար կատարվում է իրական արժեքի վերաբերյալ տեղեկատվության բացահայտում

Ստորև ներկայացված է իրական արժեքով չչափվող ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը և իրական արժեքի վերլուծությունն ըստ իրական արժեքի հիերարխիայում մակարդակի 2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ .

հազ. ՀՀ դրամ	30.09.2020թ.			
	Մակարդակ 2 իրական արժեք	Մակարդակ 3 իրական արժեք	Ընդամենը	Հաշվեկշռային արժեք
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները	26,553,197	-	26,553,197	26,553,197
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	18,170,795	-	18,170,795	18,170,795
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ ԱԱ-ով	-	139,020,738	139,020,738	139,020,738
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	9,696,865	9,696,865	9,696,865
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	44,723,992	148,717,603	193,441,595	193,441,595

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ

ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	11,115,161	-	11,115,161	11,115,161
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ ու ավանդներ	93,621,547	69,575,698	163,197,245	163,197,245
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	9,561,275	9,561,275	9,561,275

ԸՆԴԱՄԵՆԸ **104,736,708** **79,136,973** **183,873,681** **183,873,681**

Ստորև ներկայացված է իրական արժեքով չչափվող ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը և իրական արժեքի վերլուծությունն ըստ իրական արժեքի հիերարխիայում մակարդակի 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

հազ. << դրամ	31.12.2019թ.			
	Մակարդակ 2 իրական արժեք	Մակարդակ 3 իրական արժեք	Ընդամենը	Հաշվեկշռային արժեք
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները	39,454,938	-	39,454,938	39,454,938
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	17,278,393	-	17,278,393	17,278,393
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ ԱԱ-ով	-	118,921,797	118,921,797	118,921,797
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	6,163,055	6,163,055	6,163,055
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	56,733,331	125,084,852	181,818,183	181,818,183

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	26,457	-	26,457	26,457
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ ու ավանդներ	90,399,414	72,444,126	162,843,540	162,843,540
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	7,668,075	7,668,075	7,668,075
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	90,425,871	80,112,201	170,538,072	170,538,072

25 Ֆինանսական գործիքների ներկայացումն ըստ չափման կատեգորիաների

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների դասակարգումն ըստ նշված չափման կատեգորիաների առ 30 սեպտեմբերի 2020թ.

հազ. << դրամ	ԻԱՀՎՄ (պարտադիր)	Պարտքային գործիքներ ԻԱԱՀԱՄ	Բաժնային գործիքներ ԻԱԱՀԱՄ	ԱԱ	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները	-	-	-	26,553,197	26,553,197
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	-	18,170,795	18,170,795
Ներդրումներ պարտքային արժեթղթերում	326,656	24,201,255	-	4,608,192	29,136,103
Ներդրումներ բաժնային արժեթղթերում	-	-	32,119	-	32,119
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	-	139,020,738	139,020,738
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	383,001	-	-	9,696,865	10,079,866
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	709,657	24,201,255	32,119	198,049,787	222,992,818

ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	-	-	-	11,115,161	11,115,161
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	-	-	163,197,245	163,197,245
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	56,665	-	-	9,561,275	9,617,940

ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	56,665	0	0	183,873,681	183,930,346
---	---------------	----------	----------	--------------------	--------------------

<Ետևյալ աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների դասակարգումն ըստ նշված չափման կատեգորիաների առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.

<i>հազ. << դրամ</i>	ԻԱՇՎՄ (պարտադիր)	Պարտքային գործիքներ ԻԱԱՀԱՄ	Բաժնային գործիքներ ԻԱԱՀԱՄ	ԱԱ	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները	-	-	-	39,454,938	39,454,938
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	-	17,278,393	17,278,393
Ներդրումներ պարտքային արժեթղթերում	456,900	19,947,823	-	4,051,576	24,456,299
Ներդրումներ բաժնային արժեթղթերում	-	-	32,069	-	32,069
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	-	118,921,797	118,921,797
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	159,653	-	-	6,163,055	6,322,708
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ	616,553	19,947,823	32,069	185,869,759	206,466,204

ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	-	-	-	26,457	26,457
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	-	-	162,843,540	162,843,540
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	10,100	-	-	7,668,075	7,678,175

ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	10,100	0	0	170,538,072	170,548,172
---	---------------	----------	----------	--------------------	--------------------

26 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Կողմերը սովորաբար համարվում են փոխկապակցված, եթե դրանք գտնվում են ընդհանուր վերահսկողության տակ կամ եթե կողմերից մեկն ունի կարողություն վերահսկելու մյուս կողմին կամ կարող է ունենալ նշանակալի ազդեցություն կամ համատեղ վերահսկողություն մեկ այլ կողմի նկատմամբ՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Յուրաքանչյուր հնարավոր փոխկապակցված կողմի հարաբերություն դիտարկելիս ուշադրություն է դարձվում հարաբերության բնույթի, այլ ո՛չ միայն իրավական ձևի վրա:

2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ փոխկապակցված կողմերի հետ մնացորդները հետևյալն են.

<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>	Ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններ	Ղեկավար անձնակազմ	Այլ փոխկա- պակցված կողմեր
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները (պայմանագրային տոկոսադրույք՝ 0.0%-4.9%)	1,835,367	-	-
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ (պայմանագրային տոկոսադրույք՝ 0.0%)	52,668	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ (պայմանագրային տոկոսադրույք՝ 4.0 - 18.0%)	-	759,661	338,545
Վարկային կորստի պահուստ	-	(750)	(1,447)
Այլ ակտիվներ	416,771	-	-
Պարտավորություններ այլ բանկերին (պայմանագրային տոկոսադրույք՝ 0.0%)	47,537	-	-
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ (պայմանագրային տոկոսադրույք՝ 0.0% –6.5%)	-	296,520	1,659,722
Պարտավորությունների և ծախսերի պահուստներ	-	2	533
Այլ պարտավորություններ	9,029,028	-	-

2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ փոխկապակցված կողմերի հետ եկամուտն ու ծախսերը հետևյալն են.

<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>	Ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններ	Ղեկավար անձնակազմ	Այլ փոխկա- պակցված կողմեր
Տոկոսային եկամուտ	38,606	33,110	7,184
Տոկոսային ծախս	(3,368)	(2,913)	(953)
Վարկային կորստի պահուստ	-	6	(1,416)
Չուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից	302,646	485	4,725
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախս	(113,175)	-	-
Վարկային պարտավորվածությունների գծով պահուստ	-	(1)	391
Այլ գործառնական եկամուտ	19,186	263	3,338
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	(1,669,600)	-	-

2020թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ փոխկապակցված կողմերի հետ կապված այլ իրավունքներն ու պարտականությունները հետևյալն են.

<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>	Ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններ	Ղեկավար անձնակազմ	Այլ փոխկապակցված կողմեր
Տարեվերջին բանկի կողմից ստացված երաշխիքներ	4,212,534	-	-
Այլ պարտավորվածություններ	-	13,092	367,952
Այլ պայմանական պարտավորություններ	14,120,907	-	-

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ փոխկապակցված կողմերի հետ մնացորդները հետևյալն են.

<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>	Ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններ	Ղեկավար անձնակազմ	Այլ փոխկապակցված կողմեր
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները (պայմանագրային տոկոսադրույք՝ 0.0%-1.45%)	9,328,895	-	-
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ (պայմանագրային տոկոսադրույք՝ 0.0%)	8,075	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ (պայմանագրային տոկոսադրույք՝ 4.0 - 18.0%)	-	645,369	9,227
Վարկային կորստի պահուստ	-	(756)	(31)
Այլ ակտիվներ	159,653	-	-
Պարտավորություններ այլ բանկերին (պայմանագրային տոկոսադրույք՝ 0.0%)	19,553	-	-
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ (պայմանագրային տոկոսադրույք՝ 0.0% -6.5%)	-	293,943	1,465,996
Պարտավորությունների և ծախսերի պահուստներ	-	1	924
Այլ պարտավորություններ	6,511,662	-	-

2019թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ փոխկապակցված կողմերի հետ եկամուտն ու ծախսերը հետևյալն են.

<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>	Ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններ	Ղեկավար անձնակազմ	Այլ փոխկապակցված կողմեր
Տոկոսային եկամուտ	216,222	22,504	1
Տոկոսային ծախս	(160)	(9,864)	(147)
Վարկային կորստի պահուստ	-	4,112	130
Փոխարժեքային գուտ տարբերություններ	(136,112)	277	1,395
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախս	(54,538)	-	(3,132)
Վարկային պարտավորվածությունների գծով պահուստ	-	2	(898)
Այլ գործառնական եկամուտ	7,521	280	2,257
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	(1,366,926)	-	-

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ փոխկապակցված կողմերի հետ կապված այլ իրավունքներն ու պարտականությունները հետևյալն են.

<i>հազ. ՀՀ դրամ</i>	Ընդհանուր վերահսկողության տակ գտնվող ընկերություններ	Ղեկավար անձնակազմ	Այլ փոխկապակցված կողմեր
Տարեվերջին բանկի կողմից ստացված երաշխիքներ	2,200,000	-	-
Այլ պարտավորվածություններ	-	61,674	361,163
Այլ պայմանական պարտավորություններ	12,533,028	-	-

Ղեկավար անձնակազմին հատուցում.

<i>Ղեկավար անձնակազմին հատուցում</i>	30.09.2020թ.		30.09.2019թ.	
	Ծախս	Հաշվեգրված պարտավորություն	Ծախս	Հաշվեգրված պարտավորություն
<i>Կարճաժամկետ հատուցումներ.</i>				
- Աշխատավարձ	530,251		504,124	
- Կարճաժամկետ պարգևավճարներ	126,976	35,250	186,161	139,621
- Բնաիրային հատուցումներ	19,046		51,723	
<i>Բաժնետոմսերի վրա հիմնված վճարումներ:</i>				
- Բաժնային գործիքներով մարվող՝ բաժնետոմսերի վրա հիմնված հատուցում			1,260	4,348
- Դրամական միջոցներով մարվող՝ բաժնետոմսերի վրա հիմնված հատուցում		36,442	4,524	37,892
Ընդամենը	676,272	71,692	747,792	181,861